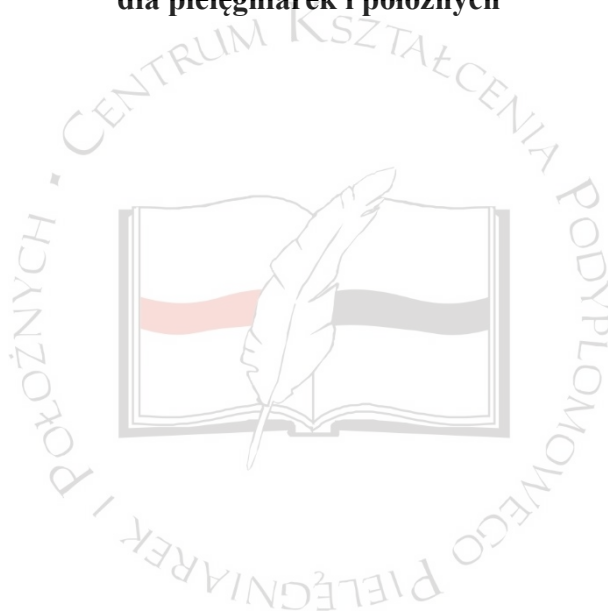

**PROGRAM KURSU KWALIFIKACYJNEGO
W DZIEDZINIE
PIEŁĘGNIARSTWA EPIDEMIOLOGICZNEGO**

dla pielęgniarek i położnych

Program został zatwierdzony przez Ministra Zdrowia w dniu 19.08.2015r.

uwzględnia:

1. Aktualizację programów szkoleń specjalizacyjnych, kursów kwalifikacyjnych i kursów specjalistycznych w obszarze miejsca realizacji stażu zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012r. w sprawie systemu resortowych kodów identyfikacyjnych oraz szczegółowego sposobu ich nadawania (Dz. U. poz. 594), zatwierdzonej przez Ministra Zdrowia w dniu 31.08.2017 r.

PROGRAM PRZYGOTOWANY PRZEZ ZESPÓŁ PROGRAMOWY W SKŁADZIE¹

1. **mgr piel. Izabela Kucharska** – Przewodnicząca Zespołu; Departament Zapobiegania oraz Zwalczenia Zakażeń i Chorób Zakaźnych u Ludzi, Główny Inspektorat Sanitarny w Warszawie
2. **dr n. o zdr. Maria Cianciara** – Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, Uniwersytecki Szpital Kliniczny nr 1 w Łodzi
3. **dr n. med. Anita Gębska-Kuczerowska** – Zakład Zdrowia Publicznego, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny w Warszawie
4. **mgr piel. Jolanta Janik** – Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, Szpital Uniwersytecki w Krakowie
5. **dr n. med. Marlena Karwacka** – Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, Szpital Eskulap, Centrum Leczenia Chorób Serca i Naczyń w Osielsku
6. **dr n. med. Mirosława Malara** – Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach

RECENZENCI PROGRAMU

1. **dr n. med. Beata Ochocka** – Konsultant Krajowy w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego
Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach
2. **dr n. med. Iwona Paradowska-Stankiewicz** – Konsultant Krajowy w dziedzinie epidemiologii
Zakład Epidemiologii, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny w Warszawie

¹ Powołany Zarządzeniem Dyrektora Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych Nr 65/13 z dnia 15 listopada 2013 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw Opracowania Programu Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych

AKTUALIZACJA zatwierdzona przez **Ministra Zdrowia** w dniu **31.08.2017r.**
PRZYGOTOWANA PRZEZ ZESPÓŁ ds. EWALUACJI W SKŁADZIE*

1. **dr hab. n. hum. Maria Kózka, prof. UJ** – Konsultant Krajowy w dziedzinie pielęgniarstwa
2. **dr n. o zdr. Grażyna Wójcik** – Prezes Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego
3. **mgr Sabina Wiatkowska** – Przewodnicząca Komisji Nauki, Kształcenia i Rozwoju Zawodowego w Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych

* Powołany Zarządzeniem Nr 32/17 Dyrektora Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych z dnia 19 maja 2017 r. w sprawie powołania zespołu do spraw ewaluacji programów szkoleń specjalizacyjnych, kursów kwalifikacyjnych i kursów specjalistycznych w obszarze miejsca realizacji stażu zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. w sprawie systemu resortowych kodów identyfikacyjnych oraz szczegółowego sposobu ich nadawania (Dz. U. poz. 594).

1. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

Rodzaj kształcenia

Kurs kwalifikacyjny jest to rodzaj kształcenia, który zgodnie z ustawą z dnia 15 lipca 2011 r. *o zawodach pielęgniarki i położnej* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1435, z późn. zm.) ma na celu uzyskanie przez pielęgniarkę lub położną wiedzy i umiejętności do udzielania określonych świadczeń zdrowotnych wchodzących w zakres danej dziedziny pielęgniarstwa lub dziedziny mającej zastosowanie w ochronie zdrowia.

Efekty kształcenia wskazane w programie kursu kwalifikacyjnego w dziedzinie *pielęgniarstwa epidemiologicznego, dla pielęgniarek i położnych* są dla organizatora i uczestnika kształcenia obowiązkowym elementem programu. Osiągnięcie wskazanych efektów kształcenia gwarantuje, że każdy uczestnik kursu kwalifikacyjnego będzie posiadać takie same kwalifikacje, niezależnie od miejsca ukończenia kształcenia, podmiotu organizującego kształcenie oraz systemu kształcenia.

Cel kształcenia

Celem kształcenia jest uzyskanie przez pielęgniarkę, położną wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania określonych programem kursu kwalifikacyjnego zadań w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego.

Czas trwania kształcenia

Łączna liczba godzin przeznaczonych na realizację programu kursu kwalifikacyjnego w kontakcie z wykładowcą/opiekunem stażu wynosi **302** godziny dydaktyczne:

zajęcia teoretyczne – **190** godzin;

zajęcia praktyczne – **112** godzin.

Organizator kształcenia w porozumieniu z kierownikiem kursu, ma prawo dokonać modyfikacji czasu trwania zajęć teoretycznych. Oznacza to, że 80% łącznej liczby godzin przeznaczonych na realizację programu nie podlega zmianie. Wskazane 20%, **co stanowi nie więcej niż 60 godzin, może być wykorzystane na samokształcenie.**

Sposób organizacji

Za przebieg i organizację kursu kwalifikacyjnego odpowiedzialny jest organizator kształcenia.

Planując realizację kształcenia organizator powinien:

1. Opracować regulamin organizacyjny kursu kwalifikacyjnego, który w szczególności określa:
 - organizację;
 - zasady i sposób naboru osób;
 - prawa i obowiązki osób uczestniczących;
 - zakres obowiązków kadry dydaktycznej prowadzącej nauczanie teoretyczne i praktyczne;
 - zasady przeprowadzenia egzaminu końcowego.
2. Powołać kierownika kursu kwalifikacyjnego.

Do zadań kierownika kursu oprócz zadań określonych w przepisach Ministra Zdrowia z tego zakresu powinno należeć:

- współdecydowanie o doborze kadry dydaktycznej;
- przedstawienie uczestnikom kursu: celu, programu i organizacji kształcenia;
- ocenianie placówek szkolenia praktycznego wg specyfiki i organizacji zajęć;
- pomaganie w rozwiązywaniu problemów;
- udzielanie indywidualnych konsultacji uczestnikom kursu;

- zbieranie i analizowanie opinii o przebiegu kursu.
3. Przeprowadzić postępowanie kwalifikacyjne.
 4. Powołać wykładowców posiadających kwalifikacje określone w programie kursu.
 5. Powołać w uzgodnieniu z kierownikiem kursu opiekunów szkolenia praktycznego, którzy powinni być merytorycznymi pracownikami placówek, w których odbywa się szkolenie praktyczne. Do zadań opiekuna szkolenia praktycznego należy:
 - instruktaż wstępny (zapoznanie z celem szkolenia praktycznego z organizacją pracy, wyposażeniem placówki, jej personelem, zakresem udzielanych świadczeń i in.);
 - instruktaż bieżący (organizacja i prowadzenie zajęć, kontrola nad ich prawidłowym przebiegiem, pomoc w rozwiązywaniu problemów i in.);
 - instruktaż końcowy (omówienie i podsumowanie zajęć, zaliczenie zadań zawodowych określonych w programie kształcenia, ocena uzyskanych wiadomości i umiejętności).
 6. Zapewnić bazę dydaktyczną do szkolenia teoretycznego, dostosowaną do liczby uczestników kursu.
 7. Zapewnić środki dydaktyczne, o których mowa w programie poszczególnych modułów.
 8. Dobrać placówki stażowe zgodnie z planem nauczania, w których możliwe będzie zdobywanie umiejętności niezbędnych do wykonywania określonych zadań zawodowych.
 9. Posiadać wewnętrzny system monitorowania jakości kształcenia.

Sposób sprawdzania efektów kształcenia

W toku realizacji programu przewiduje się ocenianie:

1. Bieżące – rozumiane jako zaliczanie poszczególnych modułów (sprawdzenie stopnia opanowania wiedzy i umiejętności będących przedmiotem nauczania teoretycznego i praktycznego, w tym zadań/procedur przewidzianych w programie kształcenia).
2. Końcowe – zgodnie z ustawą z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2014 r., poz. 1435, z późn. zm.) kurs kwalifikacyjny kończy się egzaminem teoretycznym, przeprowadzonym w formie pisemnej lub ustnej albo egzaminem praktycznym.
Rodzaj egzaminu i formę egzaminu teoretycznego ustala organizator kształcenia, z uwzględnieniem dziedziny, w jakiej prowadzony jest kurs kwalifikacyjny.

2. OGÓLNE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Zaświadczenie o ukończeniu kursu kwalifikacyjnego w dziedzinie *pielęgniarstwa epidemiologicznego* otrzymuje pielęgniarka, położna która:

1) w zakresie wiedzy posiada:

- przygotowanie w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego w zakresie objętym programem kształcenia;
- znajomość systemu kontroli zakażeń szpitalnych w podmiotach leczniczych;
- znajomość uregulowań prawnych w obszarze zapobiegania i kontroli zakażeń oraz zwalczania chorób zakaźnych;
- znajomość zasad postępowania zapobiegawczego i przeciwepidemicznego;

2) w zakresie umiejętności potrafi:

- korzystać z aktualnej wiedzy z obszaru epidemiologii oraz zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych;
- współpracować z zespołem kontroli zakażeń szpitalnych;
- realizować zadania w systemie kontroli zakażeń szpitalnych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych;
- gromadzić i zestawić dane, a także prowadzić analizy w programach monitorowania zakażeń szpitalnych;

- zastosować nadzór epidemiologiczny odpowiednio do sytuacji epidemiologicznej na stanowisku pracy;

3) w zakresie kompetencji społecznych:

- szanuje godność i autonomię pacjenta bez względu na jego wiek, płeć, niepełnosprawność, orientację seksualną oraz pochodzenie narodowe i etniczne;
- aktualizuje swoją wiedzę i umiejętności z zakresu pielęgniarstwa epidemiologicznego;
- współpracuje z zespołem kontroli zakażeń szpitalnych w zakresie profilaktyki zakażeń szpitalnych.

3. SZCZEGÓŁOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

W zakresie wiedzy uczestnik kursu:

- W1. charakteryzuje naturalne środowisko człowieka w zakresie mikrobiologii wody, żywności i powietrza oraz źródła ich zanieczyszczenia w środowisku szpitalnym;
- W2. definiuje pojęcia: wirus, bakteria, grzyb, pierwotniak, patogen, saprofit, pasożyt;
- W3. identyfikuje rozmieszczenie i rolę flory fizjologicznej w poszczególnych narządach i układach organizmu człowieka;
- W4. wyjaśnia podstawy chorobotwórczości drobnoustrojów, w tym zdefiniuje pojęcia: zjadliwość, inwazyjność i toksyczność oraz wymienia toksyny i enzymy odpowiedzialne za toksyczność;
- W5. różnicuje główne etapy infekcji;
- W6. wyjaśnia pojęcia: kolonizacja, infekcja: objawowa i bezobjawowa, ostra i przewlekła, latentna i oportunistyczna;
- W7. wymienia podstawowe grupy drobnoustrojów chorobotwórczych oraz zakażenia przez nie wywoływane;
- W8. definiuje pojęcie antybiotyku, chemioterapeutyku, preparatu dezynfekcyjnego, mechanizmy ich działania oraz definiuje mechanizmy oporności drobnoustrojów chorobotwórczych na te substancje chemiczne;
- W9. wskazuje rolę zespołu kontroli zakażeń szpitalnych w prewencji zakażeń, w programie ochrony antybiotyków;
- W10. definiuje podstawowe pojęcia w immunologii oraz wyjaśni właściwości przeciwciał;
- W11. charakteryzuje rodzaje odporności oraz omówi odporność przeciwwakaźną w poszczególnych rodzajach zakażenia;
- W12. objaśnia aktualny program szczepień zgodny z komunikatem Głównego Inspektora Sanitarnego;
- W13. charakteryzuje podział szczepionek i wymieni ich rodzaje;
- W14. omawia szczepienia ochronne dla osób z grup ryzyka;
- W15. przedstawia kryteria niepożądanego odczynu poszczepiennego;
- W16. omawia występowanie chorób zakaźnych w Polsce i na świecie;
- W17. omawia uregulowania prawne w zakresie zwalczania chorób zakaźnych, w tym omawia zasady zgłaszania podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej oraz zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej;
- W18. wyjaśnia definicje epidemii, endemii, pandemii;
- W19. omawia ekspozycje zawodowe personelu medycznego i pomocniczego oraz wskazuje zasady postępowania poekspozycyjnego;
- W20. omawia epidemiologię i etiologię grypy, zmienność wirusów grypy oraz metody zapobiegania;
- W21. omawia epidemiologię, etiologię i zapobieganie wirusowemu zapaleniu wątroby typu A;

- W22. omawia epidemiologię, etiologię i zapobieganie wirusowemu zapaleniu wątroby typu B;
- W23. omawia epidemiologię, etiologię i zapobieganie wirusowemu zapaleniu wątroby typu C;
- W24. omawia epidemiologię, czynniki ryzyka oraz zapobieganie zakażeniom HIV/ zachorowaniom na AIDS u noworodków, dzieci i osób dorosłych;
- W25. omawia epidemiologię i zapobieganie gruźlicy;
- W26. omawia postępowanie wobec osób z kontaktu z chorym na gruźlicę;
- W27. omawia zakażenia wywołane przez bakterie z rodziny Legionellaceae;
- W28. omawia inwazyjną chorobę meningokokową;
- W29. omawia epidemiologię, drogi przenoszenia i zapobieganie chorobom zakaźnym wieku dziecięcego;
- W30. wymienia choroby zakaźne przenoszone drogą płciową;
- W31. omawia zakażenia i zatrucia pokarmowe oraz choroby pasożytnicze przewodu pokarmowego;
- W32. omawia choroby pasożytnicze skóry;
- W33. wyjaśnia definicję bariery biologicznej i jej cechy;
- W34. omawia choroby wywoływane przez broń biologiczną i ich klasyfikację;
- W35. wskazuje zdarzenia, których wystąpienie może wskazywać na zastosowanie bariery biologicznej;
- W36. wyjaśnia schemat postępowania w przypadku zagrożenia bioterroryzmem;
- W37. wskazuje akty prawne w obszarze zakażeń związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych;
- W38. przedstawia etiologię i omawia czynniki ryzyka zakażeń układu moczowego;
- W39. przedstawia etiologię i omawia czynniki ryzyka zakażeń układu oddechowego;
- W40. przedstawia etiologię i omawia czynniki ryzyka zakażeń układu pokarmowego;
- W41. różnicuje drobnoustroje wywołujące zakażenia ran;
- W42. wymienia czynniki ryzyka zakażenia miejsca operowanego;
- W43. wymienia zalecenia dotyczące kaniulacji naczyń obwodowych i centralnych;
- W44. definiuje źródła zakażeń w lecznictwie szpitalnym;
- W45. definiuje źródła zakażeń w lecznictwie ambulatoryjnym;
- W46. omawia organizację i nadzór nad systemami utrzymania czystości w pomieszczeniach leczniczych;
- W47. omawia procesy mycia, dezynfekcji i sterylizacji sprzętu i wyrobów medycznych;
- W48. omawia znaczenie higieny rąk w podmiotach leczniczych, wg wytycznych WHO;
- W49. omawia organizację i zasady prawidłowego funkcjonowania szpitalnego transportu wewnętrznego;
- W50. wyjaśnia znaczenie higieny w obszarze żywienia pacjentów;
- W51. charakteryzuje zasady postępowania z bielizną szpitalną, organizację pracy pralni szpitalnej i nadzór nad zewnętrznymi usługami pralniczymi;
- W52. omawia znaczenie dezynsekcji i deratyzacji w podmiocie leczniczym;
- W53. wymienia strefy sanitarne w szpitalu oraz zasady ich dekontaminacji;
- W54. wymienia zasady dekontaminacji w przypadku izolacji chorych oraz w przypadku wystąpienia ogniska epidemicznego;
- W55. wyjaśnia rolę higieny pacjentów w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym;
- W56. omawia narażenie zawodowe personelu w obszarze prac związanych z higieną szpitalną;
- W57. przedstawia zasady bezpiecznego postępowania personelu z odpadami medycznymi;
- W58. przedstawia źródła aktów normatywnych dotyczących zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym u ludzi;

- W59. charakteryzuje system nadzoru epidemiologicznego w szpitalu, uwzględniając wszystkie istniejące bazy informacji, mające wpływ na skuteczność i wiarygodność nadzoru epidemiologicznego;
- W60. omawia zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na stanowisku pielęgniarki, położnej realizującej zadania z zakresu zapobiegania zakażeniom, uwzględniając specyfikę udzielanych świadczeń;
- W61. charakteryzuje potencjalne rezerwuary i drogi przenoszenia zakażeń w szpitalu, uwzględniając specyfikę udzielanych świadczeń;
- W62. przedstawia zakres zadań w obszarze zapobiegania zakażeniom szpitalnym realizowanych przez pielęgniarkę/położną pracującą w oddziale łóżkowym, z uwzględnieniem jednostek chorobowych i udzielanych świadczeń zdrowotnych;
- W63. przedstawia podstawowe narzędzia pracy wykorzystywane na stanowisku pielęgniarki, położnej realizującej zadania w zakresie zapobiegania zakażeniom szpitalnym;
- W64. omawia metody edukacji pacjenta i osób bliskich uczestniczących w opiece,
- W65. omawia podstawy komunikacji interpersonalnej;
- W66. wyjaśnia podstawowe pojęcia epidemiologiczne mające zastosowanie w opisie stanu zdrowia populacji;
- W67. wyjaśnia ogólne i szczegółowe zastosowanie epidemiologii;
- W68. wymienia rodzaje badań epidemiologicznych;
- W69. wyjaśnia celowość i zasady wczesnego wykrywania poszczególnych stadiów choroby w populacji;
- W70. wskazuje choroby zakwalifikowane do masowych badań przesiewowych;
- W71. wyjaśnia znaczenie badań przesiewowych w profilaktyce i zwalczaniu zakażeń szpitalnych;
- W72. wyjaśnia znaczenie epidemiologii w planowaniu profilaktycznych badań zdrowotnych;
- W73. wyjaśnia potrzebę gromadzenia danych epidemiologicznych;
- W74. wyjaśnia podstawowe metody analizy danych epidemiologicznych;
- W75. wyjaśnia celowość wnioskowania w badaniach epidemiologicznych;
- W76. wymienia choroby mające znaczenie społeczne;
- W77. omawia nierówności w zdrowiu.

W zakresie umiejętności uczestnik kursu potrafi:

- U1. posługiwać się prawidłową terminologią z zakresu mikrobiologii;
- U2. przeanalizować źródła zanieczyszczenia powietrza w środowisku szpitalnym;
- U3. pobrać i przesłać próbki materiału klinicznego do badania mikrobiologicznego zgodnie z obowiązującymi procedurami;
- U4. pobrać próbki materiału do badań mikrobiologicznych ze środowiska szpitalnego w ramach dochodzenia epidemiologicznego;
- U5. edukować personel medyczny oddziału w zakresie pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań mikrobiologicznych zgodnie z obowiązującymi procedurami;
- U6. prowadzić w oddziale kontrole w zakresie pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań mikrobiologicznych;
- U7. przeanalizować mechanizmy oporności drobnoustrojów chorobotwórczych na antybiotyki, chemioterapeutyki i środki dezynfekcyjne;
- U8. edukować personel na podstawie programu ochrony antybiotyków oraz informować o roli zespołu kontroli zakażeń szpitalnych w tym zakresie;
- U9. porównać rolę przeciwciał;
- U10. rozpoznać cechy odpowiedzi immunologicznej;

- U11. przeanalizować odporność przeciwwakaźną;
- U12. uzasadnić znaczenie pamięci immunologicznej;
- U13. wybrać przepisy prawne regulujące szczepienia ochronne;
- U14. udokumentować szczepienia ochronne (karta uodpornienia, sprawozdawczość, formularze zgłoszeń niepożądanego odczynu poszczepiennego);
- U15. ocenić sposób transportu i przechowywania szczepionek;
- U16. prowadzić kontrole w zakresie realizacji procedur z uwzględnieniem bezpieczeństwa personelu medycznego i pomocniczego;
- U17. znaleźć źródła danych epidemiologicznych dotyczących występowania i rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych;
- U18. wdrażać metody zwalczania chorób zakaźnych w oddziale;
- U19. edukować personel w zakresie zasad postępowania po ekspozycji zawodowej na krew i inny potencjalnie infekcyjny materiał (IPIM);
- U20. opracować metody zapobiegania zakażeniom wirusem HIV;
- U21. zastosować w praktyce zasady izolacji pacjenta z rozpoznaniem gruźlicy płuc;
- U22. opracować zasady postępowania wobec osób z kontaktu z chorym na gruźlicę płuc;
- U23. nadzorować realizację procedury zapobiegania przenoszeniu świerzbu na pacjentów i personel medyczny;
- U24. opracować procedury zapobiegania przenoszeniu wybranych chorób zakaźnych w warunkach szpitalnych;
- U25. postępować zgodnie ze schematem postępowania w przypadku zagrożenia niebezpieczną chorobą zakaźną;
- U26. ocenić ryzyko zakażeń szpitalnych z uwzględnieniem okresu inkubacji;
- U27. rozpoznać czynniki ryzyka zakażeń szpitalnych układu moczowego;
- U28. rozpoznać czynniki ryzyka zakażeń szpitalnych układu oddechowego;
- U29. rozpoznać czynniki ryzyka zakażenia szpitalnego miejsca operowanego;
- U30. rozpoznać czynniki ryzyka i źródła zakażenia szpitalnego układu pokarmowego;
- U31. wybrać i zastosować zasady opieki nad pacjentem z biegunką;
- U32. rozpoznać czynniki ryzyka zakażeń związanych z kaniulacją naczyń obwodowych,
- U33. wdrożyć zasady izolacji ochronnej;
- U34. edukować personel i pacjentów w zakresie prewencji zakażeń;
- U35. wybrać i zastosować metody prewencji zakażeń, uwzględniając drogi ich przenoszenia;
- U36. proponować procedury minimalizujące ryzyko wystąpienia zakażeń;
- U37. przeanalizować cele i znaczenie utrzymania higieny w podmiotach leczniczych;
- U38. opisać sposoby organizacji i nadzoru nad systemami utrzymania higieny szpitalnej;
- U39. zdefiniować procesy mycia, dezynfekcji i sterylizacji;
- U40. zaprezentować zasady higieny rąk według wytycznych WHO;
- U41. prowadzić kontrole transportu wewnętrznego;
- U42. wdrażać zalecenia zespołu kontroli zakażeń szpitalnych w profilaktyce zakażeń i zatruc pokarmowych;
- U43. formułować zasady postępowania z bielizną szpitalną;
- U44. proponować badania mikrobiologiczne do oceny czystości mikrobiologicznej środowiska opieki;
- U45. opracować procesy i zasady dekontaminacji oraz wskazać preparaty do poszczególnych stref czystości;
- U46. dobrać i uzasadnić metody izolacji i postępowania w przypadku wystąpienia ognisk epidemicznych;
- U47. wdrażać zasady aseptyki i antyseptyki oraz środki antyseptyczne do dekontaminacji skóry i błon śluzowych pacjenta;
- U48. edukować personel o roli i znaczeniu higieny szpitalnej w prewencji zakażeń szpitalnych;

- U49. propagować metody pracy zgodne z przepisami bezpieczeństwa i higieny podczas prac z zakresu higieny szpitalnej;
- U50. oszacować ryzyko narażenia personelu na zakażenia szpitalne w obszarze prac związanych z higieną szpitalną;
- U51. zaprezentować zasady segregacji, gromadzenia i unieszkodliwiania odpadów medycznych;
- U52. znaleźć rozwiązania w organizacji nadzoru nad przestrzeganiem przez personel prawidłowych zasad postępowania z odpadami medycznymi;
- U53. korzystać z przepisów prawa w obszarze higieny szpitalnej i wdrażania nowych rozwiązań w utrzymaniu higieny;
- U54. prowadzić wewnętrzną dokumentację niezbędną do realizacji zadań wynikających z nadzoru epidemiologicznego;
- U55. analizować wskaźniki pomiaru jakości w obszarze nadzoru epidemiologicznego;
- U56. korzystać z oprogramowania edytor tekstu (np. Word) do tworzenia wymaganej dokumentacji w kontroli zakażeń;
- U57. korzystać z oprogramowania arkusz kalkulacyjny (np. Excel) do realizacji zadań analitycznych w nadzorze epidemiologicznym;
- U58. korzystać z oprogramowania do tworzenia prezentacji multimedialnych (np. Power Point) wykorzystywanych podczas szkoleń personelu z zakresu zapobiegania zakażeniom;
- U59. opisać cel i znaczenie badań przesiewowych w profilaktyce i zwalczaniu zakażeń szpitalnych;
- U60. przeanalizować przykładowe badania przesiewowe w profilaktyce i zwalczaniu zakażeń szpitalnych;
- U61. edukować personel i pacjentów w zakresie wczesnych i odległych korzyści zdrowotnych masowych badań przesiewowych.

W zakresie kompetencji społecznych uczestnik kursu:

- K1. cechuje się skrupulatnością, dokładnością, kreatywnością, wnikliwością, sumiennością;
- K2. systematycznie aktualizuje i wzbogaca swoją wiedzę zawodową i umiejętności;
- K3. szanuje godność pacjenta;
- K4. przestrzega tajemnicy zawodowej;
- K5. przestrzega praw pacjenta;
- K6. współpracuje z personelem medycznym, zachowując zasady etyki zawodowej i własne kompetencje;
- K7. ponosi odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji zawodowych, a szczególnie:
 - współpracuje z zespołem terapeutyczno-leczniczym,
 - współpracuje z organizacjami jednostkami nadzoru epidemiologicznego w zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń,
 - jest świadomy zagrożeń wynikających ze zmieniających się warunków epidemiologicznych,
 - rozpoznaje i ocenia ważne kwestie epidemiologiczne;
- K8. ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i osób znajdujących się pod opieką;
- K9. jest świadomy konieczności systematycznego uaktualniania wiedzy w tym, w zakresie prewencji zakażeń i zapewnienie bezpieczeństwa epidemiologicznego pacjentom;
- K10. dba o wizerunek własnego zawodu;
- K11. stosuje komunikację interpersonalną;
- K12. kieruje się bezstronnością i rzetelnością.

4. PLAN NAUCZANIA

Lp.	Nazwa modułu	Liczba godzin teorii	Miejsce realizacji stażu	Liczba godzin stażu	Łączna liczba godzin kontaktowych
I	Mikrobiologia	25	Pracownia mikrobiologii	14	39
II	Immunologia i szczepienia ochronne	15	-	-	15
III	Choroby zakaźne	25	Oddział chorób zakaźnych	14	39
IV	Wybrane obszary ryzyka zakażeń związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych	50	Oddział anestezjologii i intensywnej terapii	14	120
			Stacja dializ	14	
			Oddział wieloprofilowy zachowawczy	14	
			Oddział wieloprofilowy zabiegowy	14	
			Blok operacyjny	14	
V	Higiena szpitalna	15	-	-	15
VI	Organizacja pracy pielęgniarki, położnej specjalisty ds. epidemiologii	45	Zespół kontroli zakażeń szpitalnych	14	59
VII	Epidemiologia – wybrane zagadnienia	15	-	-	15
Łącznie		190		112	302*

* Organizator kształcenia w porozumieniu z kierownikiem kursu, ma prawo dokonać modyfikacji czasu trwania zajęć teoretycznych. Oznacza to, że 80% łącznej liczby godzin przeznaczonych na realizację programu nie podlega zmianie. Wskazane 20%, co stanowi nie więcej niż 60 godzin, może być wykorzystane na samokształcenie.

5. MODUŁY KSZTAŁCENIA**5.1. MODUŁ I**

Nazwa modułu	MIKROBIOLOGIA
Cel kształcenia	Celem modułu jest dostarczenie pielęgniarce, położnej aktualnej wiedzy z zakresu mikrobiologii oraz wskazanie jej roli i zadań w systemie kontroli zakażeń szpitalnych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W1. charakteryzuje naturalne środowisko człowieka w zakresie mikrobiologii wody, żywności i powietrza oraz źródła ich zanieczyszczenia w środowisku szpitalnym;</p> <p>W2. definiuje pojęcia: wirus, bakteria, grzyb, pierwotniak, patogen, saprofit, pasożyt;</p> <p>W3. identyfikuje rozmieszczenie i rolę flory fizjologicznej w poszczególnych narządach i układach organizmu człowieka;</p> <p>W4. wyjaśnia podstawy chorobotwórczości drobnoustrojów, w tym zdefiniuje pojęcia: zjadliwość, inwazyjność i toksyczność oraz wymienia toksyny i enzymy odpowiedzialne za toksyczność;</p> <p>W5. różnicuje główne etapy infekcji;</p> <p>W6. wyjaśnia pojęcia: kolonizacja, infekcja: objawowa i bezobjawowa, ostra i przewlekła, latentna i oportunistyczna;</p> <p>W7. wymienia podstawowe grupy drobnoustrojów chorobotwórczych oraz zakażenia przez nie wywoływane;</p> <p>W8. definiuje pojęcie antybiotyku, chemioterapeutyku, preparatu dezynfekcyjnego, mechanizmy ich działania oraz definiuje mechanizmy oporności drobnoustrojów chorobotwórczych na te substancje chemiczne;</p> <p>W9. wskazuje rolę zespołu kontroli zakażeń szpitalnych w prewencji zakażeń, w programie ochrony antybiotyków.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U1. posługiwać się prawidłową terminologią z zakresu mikrobiologii;</p> <p>U2. przeanalizować źródła zanieczyszczenia powietrza w środowisku szpitalnym;</p> <p>U3. pobrać i przesłać próbki materiału klinicznego do badania mikrobiologicznego zgodnie z obowiązującymi procedurami;</p> <p>U4. pobrać próbki materiału do badań mikrobiologicznych ze środowiska szpitalnego w ramach dochodzenia epidemiologicznego;</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>U5. edukować personel medyczny oddziału w zakresie pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań mikrobiologicznych zgodnie z obowiązującymi procedurami;</p> <p>U6. prowadzić w oddziale kontrole w zakresie pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań mikrobiologicznych;</p> <p>U7. przeanalizować mechanizmy oporności drobnoustrojów chorobotwórczych na antybiotyki, chemioterapeutyki i środki dezynfekcyjne;</p> <p>U8. edukować personel na podstawie programu ochrony antybiotyków oraz informować o roli zespołu kontroli zakażeń szpitalnych w tym zakresie.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K1. cechuje się skrupulatnością, dokładnością, kreatywnością, wnikliwością, sumiennością;</p> <p>K2. systematycznie aktualizuje i wzbogaca swoją wiedzę zawodową i umiejętności.</p>
<p>Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie</p>	<p>Wykładowcą może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż w zawodzie diagnosty laboratoryjnego w szpitalnym laboratorium mikrobiologicznym albo innym laboratorium mikrobiologicznym wykonującym badania na rzecz szpitali, będąca członkiem zespołu kontroli zakażeń szpitalnych, mająca doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>lekarz</u> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie mikrobiologii; 2. <u>magister biologii</u> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada specjalizację w dziedzinie mikrobiologii, 2) posiada specjalizację w dziedzinie mikrobiologii medycznej.
<p>Wymagania wstępne</p>	<p>–</p>
<p>Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia</p>	<p>Wykład, wykład z dyskusją – 20 godz. Ćwiczenia – 5 godz. Staż – 14 godz.</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

<p>Nakład pracy uczestnika kursu</p>	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 39 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład – 20 godz.; • ćwiczenia – 5 godz.; • staż – 14 godz. <p>Praca własna uczestnika kursu: 36 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do ćwiczeń – 5 godz.; • przygotowanie pracy pisemnej – 3 godz.; • przygotowanie studium przypadku – 3 godz.; • przygotowanie się do zaliczenia modułu – 25 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 75 godz.</p>
<p>Stosowane metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład, wykład z dyskusją, ćwiczenia. Staż w grupach 5–6-osobowych.</p>
<p>Stosowane środki dydaktyczne</p>	<p>Rzutnik multimedialny. Plansze. Teksty, dokumenty źródłowe. Filmy, zdjęcia. Procedury i standardy mikrobiologiczne. Zasoby laboratorium, w którym realizowany jest staż.</p>
<p>Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu</p>	<p>W zakresie wiedzy: Test jednokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna, lub praca pisemna. W zakresie umiejętności: Studium przypadku, aktywność na ćwiczeniach, analiza danych w obszarze mikrobiologii, prezentacja multimedialna. W zakresie kompetencji społecznych: samoocena uczestnika szkolenia, obserwacja przez wykładowcę i opiekuna stażu.</p>

Warunki zaliczenia modułu	<p>Obecność na wykładach.</p> <p>Uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu lub uzyskanie pozytywnej oceny odpowiedzi ustnej, lub pracy pisemnej.</p> <p>Obecność na ćwiczeniach i uzyskanie pozytywnej oceny z przygotowania prezentacji multimedialnej.</p> <p>Uzyskanie pozytywnej oceny opiekuna stażu (warunki określono w wymogach stażowych).</p>
Treści modułu kształcenia	<p>1. Mikrobiologia środowiska naturalnego człowieka: (4 godz.)</p> <p>a) mikrobiologia wody:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) skład mikroflory, 2) zanieczyszczenia wody drobnoustrojami, 3) rezerwuary, drogi i wrota zakażeń u ludzi, 4) zakażenia i choroby będące wynikiem spożycia lub kontaktu z zanieczyszczoną wodą, 5) sposoby uzdatniania wody, 6) nadzór sanitarny nad czystością mikrobiologiczną wody, 7) woda stosowana w placówkach ochrony zdrowia i znaczenie w kontroli zakażeń; <p>b) mikrobiologia powietrza:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) skład mikroflory, b) zanieczyszczenia wody drobnoustrojami, c) rezerwuary, drogi i wrota zakażeń u ludzi, d) zakażenia przenoszone drogą powietrzno-pyłową, e) zakażenia przenoszone drogą powietrzno-kropelkową, f) czystość sal operacyjnych i innych pomieszczeń, g) nadzór nad systemami wentylacji i klimatyzacji; <p>c) mikrobiologia żywności:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) skład mikroflory, b) zanieczyszczenia żywności, c) rezerwuary, drogi i wrota zakażeń u ludzi, d) zakażenia będące wynikiem spożycia zanieczyszczonej żywności, e) nadzór sanitarny nad czystością mikrobiologiczną żywności w podmiotach leczniczych,

	<p>f) bezpieczeństwo zdrowotne żywności (HACCP).</p> <p>2. Charakterystyka wybranych grup drobnoustrojów chorobotwórczych: (5 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none">a) klasyfikacja drobnoustrojów (wirusy, bakterie, grzyby, pierwotniaki, saprofity, pasożyty) oraz priony;b) szczepy odpowiedzialne za powstawanie epidemii zakażeń szpitalnych;c) postaci kliniczne zakażeń szpitalnych wywołane przez poszczególne patogeny;d) Znaczenie badań mikrobiologicznych w rozpoznawaniu zakażeń szpitalnych. <p>3. Flora fizjologiczna organizmu człowieka: (3 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none">1) rozmieszczenie i skład flory fizjologicznej:<ul style="list-style-type: none">a) flora skóry,b) flora ucha,c) flora oka,d) flora dróg oddechowych,e) flora jamy ustnej,f) flora przewodu pokarmowego,g) flora układu moczowo-płciowego;2) znaczenie flory fizjologicznej. <p>4. Podstawy chorobotwórczości mikroorganizmów: (7 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none">1) patogenność, zjadliwość i toksyczność;2) czynniki warunkujące chorobotwórczość:<ul style="list-style-type: none">a) oporność na wysychanie,b) oporność na działanie preparatów dezynfekcyjnych,c) oligotrofizm;3) zjadliwość:<ul style="list-style-type: none">a) czynniki ułatwiające kolonizację i inwazję,b) czynniki działające toksycznie na komórkę (hemolizyny, toksyna A, toksyna TSST1)4) enzymy (hialuronidaza, kolagenoza, koagulaza, fibrynolizyna);5) toksyny (egzotoksyny i endotoksyny);6) inwazyjność:<ul style="list-style-type: none">a) czynniki ułatwiające kolonizację makroustroju,
--	--

	<p>b) czynniki ułatwiające inwazję (bakteriocyny, siderofory);</p> <p>7) czynniki inwazji;</p> <p>8) kolonizacja bakteryjna, etapy i rodzaje infekcji;</p> <p>9) łańcuch epidemiczny zakażeń szpitalnych wywołanych przez poszczególne drobnoustroje chorobotwórcze;</p> <p>10) stan nosicielstwa a ryzyko rozwoju zakażeń szpitalnych;</p> <p>11) rola biofilmu bakteryjnego w etiopatogenezie zakażeń szpitalnych;</p> <p>12) mechanizmy obronne organizmu człowieka.</p> <p>5. Antybiotyki i chemioterapeutyki: (5 godz.)</p> <p>1) programy ochrony antybiotyków w kraju i na świecie;</p> <p>2) rola i działania zespołu kontroli zakażeń szpitalnych w prewencji zakażeń i realizacji Narodowego Programu Ochrony Antybiotyków.</p> <p>6. Współpraca z Państwową Inspekcją Sanitarną: (1 godz.)</p>
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>1. Heczko P. (red.): <i>Mikrobiologia. Podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych</i>. PZWŁ, Warszawa 2006</p> <p>2. Przondo-Mordarska A., Bartoszewicz M., Fleischer M.: <i>Procedury diagnostyki mikrobiologicznej w wybranych zakażeniach układowych</i>. Continuo, Wrocław 2004</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>1. Dzierżanowska D.: <i>Patogeny zakażeń szpitalnych</i>. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2008</p> <p>2. Dzierżanowska D. (red.): <i>Zakażenia szpitalne</i>. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2008</p> <p>3. Baumann-Popczyk A., Sadkowska-Todys M., Zieliński A. (red.): <i>Choroby zakaźne i pasożytnicze – epidemiologia i profilaktyka</i>. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2014</p> <p>4. Strony internetowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – www.gis.gov.pl – www.pzh.gov.pl – www.microbiology.pl – www.ptzs.org.pl – www.antybiotyki.edu.pl

	<p>– www.microbiology.pl</p> <p>Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r., poz. 947, z późn. zm.) 2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 marca 2014 r. w sprawie biologicznych czynników chorobotwórczych podlegających zgłoszeniu, wzorów formularzy zgłoszeń dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych oraz okoliczności dokonywania zgłoszeń (Dz. U. z 2014 r., poz. 459) 3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2006 r. w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych (Dz. U. z 2006 r., Nr 61, poz. 435)
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Staż: 14 godz. w pracowni mikrobiologii.</p>

5.2. MODUŁ II

Nazwa modułu	IMMUNOLOGIA I SZCZEPIENIA OCHRONNE
Cel kształcenia	Celem modułu jest przekazanie pielęgniarce, położnej wiedzy o mechanizmach odporności oraz z zakresu szczepień ochronnych.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W10. definiuje podstawowe pojęcia w immunologii oraz wyjaśni właściwości przeciwciał;</p> <p>W11. charakteryzuje rodzaje odporności oraz omówi odporność przeciwzakaźną w poszczególnych rodzajach zakażenia;</p> <p>W12. objaśnia aktualny program szczepień zgodny z komunikatem Głównego Inspektora Sanitarnego;</p> <p>W13. charakteryzuje podział szczepionek i wymieni ich rodzaje;</p> <p>W14. omawia szczepienia ochronne dla osób z grup ryzyka;</p> <p>W15. przedstawia kryteria niepożądanego odczynu poszczepiennego.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U9. porównać rolę przeciwciał;</p> <p>U10. rozpoznać cechy odpowiedzi immunologicznej;</p> <p>U11. przeanalizować odporność przeciwzakaźną;</p> <p>U12. uzasadnić znaczenie pamięci immunologicznej;</p> <p>U13. wybrać przepisy prawne regulujące szczepienia ochronne;</p> <p>U14. udokumentować szczepienia ochronne (karta uodpornienia, sprawozdawczość, formularze zgłoszeń niepożądanego odczynu poszczepiennego);</p> <p>U15. ocenić sposób transportu i przechowywania szczepionek.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K2. systematycznie aktualizuje i wzbogaca swoją wiedzę zawodową i umiejętności;</p> <p>K3. szanuje godność pacjenta;</p> <p>K4. przestrzega tajemnicy zawodowej;</p> <p>K5. przestrzega praw pacjenta.</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

<p>Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie</p>	<p>Wykładowcą może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowym zakresie, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>pielęgniarka, położna</u> – w zakresie szczepień ochronnych: <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii lub higieny i epidemiologii, 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii lub higieny i epidemiologii; 2. <u>lekarz</u> – w zakresie immunologii: <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie immunologii, 2) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie epidemiologii, 3) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie chorób zakaźnych.
<p>Wymagania wstępne</p>	<p>Zaliczenie poprzedniego modułu.</p>
<p>Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia</p>	<p>Wykład problemowy – 10 godz. Dyskusja dydaktyczna – 2 godz. Analiza aktów prawnych – 3 godz.</p>
<p>Nakład pracy uczestnika kursu</p>	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 15 godz. wykład – 10 godz.; dyskusja – 2 godz.; analiza aktów prawnych – 3 godz.</p> <p>Praca własna uczestnika kursu: 20 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do zajęć – 5 godz.; • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 15 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 35 godz.</p>
<p>Stosowane metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład problemowy, dyskusja, analiza aktów prawnych.</p>

Stosowane środki dydaktyczne	Rzutnik multimedialny. Komputer. Dokumenty źródłowe. Film o szczepieniach. Materiały prasowe. Akty prawne.
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu	W zakresie wiedzy: Test jednokrotnego wyboru, odpowiedź ustna, lub praca pisemna. W zakresie umiejętności: Studium przypadku, aktywność na zajęciach, omówienie sytuacji. W zakresie kompetencji społecznych: samoocena uczestnika szkolenia, obserwacja przez wykładowcę.
Warunki zaliczenia modułu	Obecność na wykładach. Aktywność podczas dyskusji dydaktycznej. Uzyskanie pozytywnej oceny z odpowiedzi ustnej lub pracy pisemnej. Uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu.
Treści modułu kształcenia	1. Immunologia: (10 godz.) <ol style="list-style-type: none"> 1) podstawowe definicje w immunologii: <ol style="list-style-type: none"> a) antygen, b) immunoglobuliny, c) limfocyty; 2) morfologia układu odpornościowego: <ol style="list-style-type: none"> a) narządy, b) węzły chłonne, c) komórki uczestniczące w reakcjach immunologicznych, d) przeciwciała; 3) rola przeciwciał (IgA, IgD, IgE, IgG, IgM); 4) cechy odpowiedzi immunologicznej: <ol style="list-style-type: none"> a) limfocyty i przeciwciała, b) mechanizmy swoiste i nieswoiste;

	<ul style="list-style-type: none">5) typy odpowiedzi immunologicznej:<ul style="list-style-type: none">a) humoralna – rola przeciwciał,b) komórkowa;6) odporność przeciwwzakaźna:<ul style="list-style-type: none">a) w zakażeniach bakteryjnych,b) w zakażeniach wirusowych,c) w zakażeniach grzybiczych,d) w zakażeniach wywołanych przez pasożyty;7) znaczenie pamięci immunologicznej. <p>2. Szczepienia ochronne: (5godz.)</p> <ul style="list-style-type: none">1) wpływ szczepień na układ odpornościowy:<ul style="list-style-type: none">a) rodzaje odporności przeciwwzakaźnej,b) szczepionki – definicje;2) podział szczepionek ze względu na:<ul style="list-style-type: none">a) formę antygeny,b) swoistość preparatu,c) postać preparatu;3) znaczenie szczepień ochronnych:<ul style="list-style-type: none">a) w stanach zaburzonej odporności,b) u kobiet ciężarnych;4) program Szczepień Ochronnych – Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego;5) szczepienia ochronne w grupach ryzyka;6) niepożądany odczyn poszczepienny:<ul style="list-style-type: none">a) uwarunkowania prawne,b) rodzaje i kryteria rozpoznawania,c) formularze zgłoszeń;7) dokumentowanie szczepień.
--	---

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu

Literatura podstawowa:

1. Bernatowska E., Grzesiowski P., Mikuć B.: *Szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane od A do Z*. PZWL, Warszawa 2014
2. Czajka H., Wysocki J.: *Szczepienia w profilaktyce chorób zakaźnych*. HELP-MED, Kraków 2010, wyd. 1
3. Gołąb J., Jakóbsiak M., Stokłosa T., Lasek W.: *Immunologia*. PWN, Warszawa 2012
4. Mrozek-Budzyn D.: *Wakcynologia praktyczna*. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2015
5. Ptak M., Ptak W., Szczepanik M.: *Podstawy immunologii*. PZWL, Warszawa 2010
6. Stefanoff P.: *Rola szczepień ochronnych w programach eradykacji chorób zakaźnych* [w:] Magdzik W. (red.): *Wakcynologia*. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2007, wyd. 2 popr. i aktualizowane

Literatura uzupełniająca:

1. Wysocki J., Czajka H.: *Szczepienia w pytaniach i odpowiedziach*. HELP-MED, Kraków 2010
2. Mamoń A.: *Szczepienia ochronne dzieci i dorosłych*. Ad vocem, Kraków 2010
3. Strony internetowe:
 - www.pzh.gov.pl (bieżące i roczne meldunki epidemiologiczne, aktualne druki statystyczne)
 - www.gis.gov.pl (informacje dla podróżujących, informacje o chorobach zakaźnych, informacje dla podmiotów leczniczych, szczepienia ochronne)
 - www.szczepienia.gis.gov.pl (aktualne, bieżące informacje przygotowywane przy współpracy ekspertów w dziedzinie wakcynologii, mające na celu promocję szczepień ochronnych jako najskuteczniejszej formy zapobiegania chorobom zakaźnym)
 - www.isap.sejm.gov.pl (bezpłatny dostęp do aktualnej i archiwalnej bazy polskich aktów prawnych)
 - <http://wwwnc.cdc.gov/travel/> (informacje dla podróżujących)
 - <http://poradnik.poland.gov.pl/> (poradnik Ministerstwa Spraw Zagranicznych – *Polak za granicą*)

Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny):

1. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r., poz. 947, z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1086, z późn. zm.) oraz komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie Programu Szczepień Ochronnych
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2010 r. w sprawie wykazu zalecanych szczepień

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPŁOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>ochronnych oraz sposobu finansowania i dokumentowania zalecanych szczepień ochronnych wymaganych międzynarodowymi przepisami zdrowotnymi (Dz. U. Nr 180, poz. 1215)</p> <p>4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania (Dz. U. Nr 254, poz. 1711)</p> <p>5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 2012 r., w sprawie wykazu rodzajów czynności zawodowych oraz zalecanych szczepień ochronnych wymaganych u pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy lub podwładnych podejmujących pracę, zatrudnionych lub wyznaczonych do wykonywania tych czynności (Dz. U. z 2012, poz. 40)</p>
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Nie dotyczy.</p>

5.3. MODUŁ III

Nazwa modułu	CHOROBY ZAKAŻNE
Cel kształcenia	Celem modułu jest przygotowanie pielęgniarki, położnej do wdrażania prawidłowego postępowania w przypadku występowania chorób zakaźnych i zapobiegania ich przenoszeniu w środowisku szpitalnym.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W16. omawia występowanie chorób zakaźnych w Polsce i na świecie;</p> <p>W17. omawia uregulowania prawne w zakresie zwalczania chorób zakaźnych, w tym omawia zasady zgłaszania podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej oraz zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej;</p> <p>W18. wyjaśnia definicje epidemii, endemii, pandemii;</p> <p>W19. omawia ekspozycje zawodowe personelu medycznego i pomocniczego oraz wskazuje zasady postępowania poekspozycyjnego;</p> <p>W20. omawia epidemiologię i etiologię grypy, zmienność wirusów grypy oraz metody zapobiegania;</p> <p>W21. omawia epidemiologię, etiologię i zapobieganie wirusowemu zapaleniu wątroby typu A;</p> <p>W22. omawia epidemiologię, etiologię i zapobieganie wirusowemu zapaleniu wątroby typu B;</p> <p>W23. omawia epidemiologię, etiologię i zapobieganie wirusowemu zapaleniu wątroby typu C;</p> <p>W24. omawia epidemiologię, czynniki ryzyka oraz zapobieganie zakażeniom HIV/zachorowaniom na AIDS u noworodków, dzieci i osób dorosłych;</p> <p>W25. omawia epidemiologię i zapobieganie gruźlicy;</p> <p>W26. omawia postępowanie wobec osób z kontaktu z chorym na gruźlicę;</p> <p>W27. omawia zakażenia wywołane przez bakterie z rodziny Legionellaceae;</p> <p>W28. omawia inwazyjną chorobę meningokokową;</p> <p>W29. omawia epidemiologię, drogi przenoszenia i zapobieganie chorobom zakaźnym wieku dziecięcego;</p> <p>W30. wymienia choroby zakaźne przenoszone drogą płciową;</p> <p>W31. omawia zakażenia i zatrucia pokarmowe oraz choroby pasożytnicze przewodu pokarmowego;</p> <p>W32. omawia choroby pasożytnicze skóry;</p> <p>W33. wyjaśnia definicję bariery biologicznej i jej cechy;</p>

	<p>W34. omawia choroby wywoływane przez broń biologiczną i ich klasyfikację;</p> <p>W35. wskazuje zdarzenia, których wystąpienie może wskazywać na zastosowanie broni biologicznej;</p> <p>W36. wyjaśnia schemat postępowania w przypadku zagrożenia bioterroryzmem.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U16. prowadzić kontrole w zakresie realizacji procedur z uwzględnieniem bezpieczeństwa personelu medycznego i pomocniczego;</p> <p>U17. znaleźć źródła danych epidemiologicznych dotyczących występowania i rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych;</p> <p>U18. wdrażać metody zwalczania chorób zakaźnych w oddziale;</p> <p>U19. edukować personel w zakresie zasad postępowania po ekspozycji zawodowej na krew i inny potencjalnie infekcyjny materiał (IPIM);</p> <p>U20. opracować metody zapobiegania zakażeniom wirusem HIV;</p> <p>U21. zastosować w praktyce zasady izolacji pacjenta z rozpoznaniem gruźlicy płuc;</p> <p>U22. opracować zasady postępowania wobec osób z kontaktu z chorym na gruźlicę płuc,</p> <p>U23. nadzorować realizację procedury zapobiegania przenoszeniu świerzbu na pacjentów i personel medyczny;</p> <p>U24. opracować procedury zapobiegania przenoszeniu wybranych chorób zakaźnych w warunkach szpitalnych;</p> <p>U25. postępować zgodnie ze schematem postępowania w przypadku zagrożenia niebezpieczną chorobą zakaźną.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K2. systematycznie aktualizuje i wzbogaca swoją wiedzę zawodową i umiejętności;</p> <p>K3. szanuje godność pacjenta;</p> <p>K4. przestrzega tajemnicy zawodowej;</p> <p>K5. przestrzega praw pacjenta;</p> <p>K6. współpracuje z personelem medycznym zachowując zasady etyki zawodowej i własne kompetencje.</p>
<p>Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie</p>	<p>Wykładowcą może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowej dziedzinie, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <p>1. <u>lekarz</u> – w zależności od zakresu treści:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie chorób zakaźnych; 2) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie pulmonologii; 3) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie pediatrii.

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

Wymagania wstępne	–
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	Teoria – 25 godz. Staż – 14 godz.
Nakład pracy uczestnika kursu	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 39 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład – 20 godz.; • seminarium – 5 godz.; • staż – 14 godz. <p>Praca własna uczestnika kursu: 36 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do zajęć – 5 godz.; • przygotowanie prezentacji – 3 godz.; • przygotowanie pracy pisemnej – 3 godz.; • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 25 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 75 godz.</p>
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład, seminarium, staż.
Stosowane środki dydaktyczne	Zestaw multimedialny. Procedury i standardy medyczne. Rekomendacje i zalecenia. Dokumenty źródłowe. Studium przypadku.
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu	<p>W zakresie wiedzy: Test jednokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna.</p> <p>W zakresie umiejętności: Analiza studium przypadku, opracowanie procedury postępowania personelu medycznego i pomocniczego w przypadku wybranej choroby zakaźnej w oddziale, opracowanie prezentacji multimedialnej na temat epidemiologii i zapobiegania przenoszenia wybranej choroby zakaźnej.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych: Obserwacja 360 stopni.</p>

Warunki zaliczenia modułu	<p>Obecność na wykładach. Obecność na stażu. Aktywność na zajęciach. Uzyskanie pozytywnej oceny z analizy studium przypadku lub pisemnego opracowania procedury postępowania personelu medycznego i pomocniczego w przypadku wybranej choroby zakaźnej w oddziale lub opracowania prezentacji multimedialnej na temat epidemiologii i zapobiegania przenoszenia wybranej choroby zakaźnej. Uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu lub pozytywnej oceny odpowiedzi ustnej. Uzyskanie pozytywnej oceny opiekuna stażu (warunki określono w wymogach stażowych).</p>
Treści modułu kształcenia	<p>1. Wprowadzenie do epidemiologii chorób zakaźnych: (5 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) występowanie chorób zakaźnych w Polsce i na świecie; 2) zwalczanie chorób zakaźnych; 3) zgłaszalność chorób zakaźnych; 4) epidemia, endemia, pandemia; 5) ekspozycje zawodowe personelu medycznego i pomocniczego. <p>2. Wybrane choroby zakaźne: (17 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) grypa: epidemiologia, etiologia, zapobieganie: <ol style="list-style-type: none"> a) grypa sezonowa, b) grypa ptaków u ludzi, świńska grypa i inne; 2) wirusowe zapalenia wątroby: epidemiologia, etiologia, zapobieganie: <ol style="list-style-type: none"> a) wirusowe zapalenie wątroby typu A, b) wirusowe zapalenie wątroby typu B, c) wirusowe zapalenie wątroby typu C; 3) zakażenie HIV/zachorowanie na AIDS u noworodków, dzieci i osób dorosłych – epidemiologia, czynniki ryzyka, zapobieganie: <ol style="list-style-type: none"> a) charakterystyka wirusa HIV, b) fazy zakażenia HIV, kategorie kliniczne AIDS; 4) gruźlica – epidemiologia, zapobieganie: <ol style="list-style-type: none"> a) gruźlica płuc, b) gruźlica pozapłucna, prosówka,

	<p>c) postępowanie wobec osób z kontaktu z chorym na gruźlicę, d) zalecenia i rekomendacje dotyczące rozpoznawania, leczenia i zapobiegania gruźlicy u dorosłych i dzieci;</p> <p>5) zakażenia wywołane przez bakterie z rodziny Legionellaceae; 6) inwazyjna choroba meningokokowa; 7) choroby zakaźne wieku dziecięcego – epidemiologia, drogi przenoszenia, zapobieganie; 8) choroby przenoszone drogą płciową: epidemiologia, zapobieganie; 9) wybrane choroby pasożytnicze skóry, przewodu pokarmowego; 10) inne choroby stanowiące ważny i aktualny problem epidemiologiczny.</p> <p>3. Bioterroryzm: (3 godz.)</p> <p>1) definicja broni biologicznej i jej cechy; 2) choroby wywoływane przy użyciu broni biologicznej i ich klasyfikacja; 3) zdarzenia, których wystąpienie może wskazywać na zastosowanie broni biologicznej; 4) schemat postępowania w przypadku zagrożenia bioterroryzmem.</p>
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cianciara J., Juszczyk J. (red.): <i>Choroby zakaźne i pasożytnicze</i>. Wyd. Czelej, Lublin 2012 2. Baumann-Popczyk A., Sadkowska-Todys M., Zieliński A. (red.): <i>Choroby zakaźne i pasożytnicze – epidemiologia i profilaktyka</i>. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2014 3. Rudkowski Z.: <i>Choroby zakaźne i pasożytnicze u dzieci</i>. PZWL, Warszawa 2013 4. Chomiczewski K., Kocik J.: <i>Bioterroryzm. Zasady postępowania lekarskiego</i>. PZWL, Warszawa 2002 5. Korzeniewska-Kosela M.: <i>Postępowanie wobec osób z kontaktu z chorym na gruźlicę – aktualne zalecenia dla krajów europejskich o małej częstości występowania gruźlicy i polska perspektywa</i>. Medycyna Praktyczna, 2011 6. Zespół autorów: <i>Zalecenia Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc dotyczące rozpoznawania, leczenia i zapobiegania gruźlicy u dorosłych i dzieci</i>. „Pneumonologia i Alergologia Polska” 2013, t. 81, nr 4, str. 323–379 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Przegląd Epidemiologiczny”, Kwartalnik NIZP-PZH 2. Strony internetowe: <ul style="list-style-type: none"> – www.pzh.gov.pl – www.hcv.pzh.gov.pl

	<ul style="list-style-type: none"> – www.gis.gov.pl – www.aids.gov.pl <p>Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r., poz. 947, z późn. zm.) 2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie zgłoszeń podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 848) 3. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS (Dz. U. Nr 44, poz. 227) 4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 696) 5. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2013 r., poz. 757, z późn. zm.) 6. Ustawa z dnia 29 października 2010 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. z 2010 r., poz. 229, z późn. zm.) 7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716) 8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2010 r. w sprawie wykazu zalecanych szczepień ochronnych oraz sposobu finansowania i dokumentowania zalecanych szczepień ochronnych wymaganych międzynarodowymi przepisami zdrowotnymi (Dz. U. Nr 180, poz. 1215)
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Staż: 14 godz. w Oddziale chorób zakaźnych</p>

5.4. MODUŁ IV

Nazwa modułu	WYBRANE OBSZARY RYZYKA ZWIĄZANE Z UDZIELANIEM ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH
Cel kształcenia	Cel kształcenia jest dostarczenie pielęgniarce, położnej wiedzy i umiejętności do realizacji zadań z obszaru profilaktyki i rozpoznawania zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz postępowania w przypadku ich wystąpienia.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W37. wskazuje akty prawne w obszarze zakażeń związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych;</p> <p>W38. przedstawia etiologię i omawia czynniki ryzyka zakażeń układu moczowego;</p> <p>W39. przedstawia etiologię i omawia czynniki ryzyka zakażeń układu oddechowego;</p> <p>W40. przedstawia etiologię i omawia czynniki ryzyka zakażeń układu pokarmowego;</p> <p>W41. różnicuje drobnoustroje wywołujące zakażenia ran;</p> <p>W42. wymienia czynniki ryzyka zakażenia miejsca operowanego;</p> <p>W43. wymienia zalecenia dotyczące kaniulacji naczyń obwodowych i centralnych;</p> <p>W44. definiuje źródła zakażeń w lecznictwie szpitalnym;</p> <p>W45. definiuje źródła zakażeń w lecznictwie ambulatoryjnym.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U26. ocenić ryzyko zakażeń szpitalnych z uwzględnieniem okresu inkubacji;</p> <p>U27. rozpoznać czynniki ryzyka zakażeń szpitalnych układu moczowego;</p> <p>U28. rozpoznać czynniki ryzyka zakażeń szpitalnych układu oddechowego;</p> <p>U29. rozpoznać czynniki ryzyka zakażenia szpitalnego miejsca operowanego;</p> <p>U30. rozpoznać czynniki ryzyka i źródła zakażenia szpitalnego układu pokarmowego;</p> <p>U31. wybrać i zastosować zasady opieki nad pacjentem z biegunką;</p> <p>U32. rozpoznać czynniki ryzyka zakażeń związanych z kaniulacją naczyń obwodowych;</p> <p>U33. wdrożyć zasady izolacji ochronnej;</p> <p>U34. edukować personel i pacjentów w zakresie prewencji zakażeń;</p> <p>U35. wybrać i zastosować metody prewencji zakażeń, uwzględniając drogi ich przenoszenia;</p> <p>U36. proponować procedury minimalizujące ryzyko wystąpienia zakażeń.</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K2. systematycznie aktualizuje i wzbogaca swoją wiedzę zawodową i umiejętności,</p> <p>K3. szanuje godność pacjenta;</p> <p>K4. przestrzega tajemnicy zawodowej;</p> <p>K5. przestrzega praw pacjenta.</p>
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	<p>Wykładowcą może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowym zakresie, doświadczenie dydaktyczne, jest członkiem zespołu kontroli zakażeń szpitalnych oraz spełnia co najmniej jeden z warunków:</p> <p>1. <u>pielęgniarka, położna:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii, 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii; <p>2. <u>lekarz:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie chorób zakaźnych.
Wymagania wstępne	–
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>Wykład problemowy, ćwiczenia i pokaz filmu – 35 godz.</p> <p>Analiza aktów prawnych – 5 godz.</p> <p>Dyskusja dydaktyczna – 10 godz.</p> <p>Staż – 70 godz.</p>
Nakład pracy uczestnika kursu	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 120 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykłady i ćwiczenia – 35 godz.; • analiza aktów prawnych – 5 godz.; • dyskusja dydaktyczna – 10 godz.; • staż – 70 godz. <p>Praca własna uczestnika kursu: 82 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do ćwiczeń – 15 godz.; • przygotowanie pracy pisemnej – 3 godz.; • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 64 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 202 godz.</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Stosowane metody dydaktyczne	Wykład problemowy i ćwiczenia, analiza aktów prawnych, dyskusja dydaktyczna, pokaz filmu, staż.
Stosowane środki dydaktyczne	Rzutnik multimedialny. Komputer. Dokumenty źródłowe. Film. Procedury i standardy. Materiały prasowe.
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu	W zakresie wiedzy: Test jednokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna, praca pisemna. W zakresie umiejętności: Analiza danych, studium przypadku, sprawdzian praktyczny. W zakresie kompetencji społecznych: Obserwacja 360 stopni.
Warunki zaliczenia modułu	Obecność na wykładach. Obecność na ćwiczeniach i stażu. Aktywność na zajęciach. Uzyskanie pozytywnej oceny z wykonania sprawdzianu praktycznego. Uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu wiedzy lub uzyskanie pozytywnej oceny odpowiedzi ustnej. Uzyskanie pozytywnej oceny pracy pisemnej. Uzyskanie pozytywnej oceny opiekuna stażu (warunki określono w wymogach stażowych).
Treści modułu kształcenia	1. Zakażenia – akty prawne regulujące problem: (3 godz.) 1) definicje; 2) czynniki ryzyka wystąpienia zakażeń; 3) źródła, drogi przenoszenia zakażeń; 4) rodzaje występowania zakażeń; 5) kolonizacja; 6) nosicielstwo. 2. Zakażenia układu moczowego – ZUM: (3 godz.) 1) czynniki ryzyka wystąpienia ZUM; 2) źródła zakażeń;

	<ul style="list-style-type: none"> 3) etiologia; 4) diagnostyka zakażeń układu moczowego; 5) zasady postępowania z pacjentem z ZUM; 6) profilaktyka ZUM; 7) monitorowanie ZUM. <p>3. Zakażenia układu oddechowego: (3 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) etiologia zakażeń układu oddechowego; 2) drogi szerzenia się zakażeń układu oddechowego; 3) czynniki ryzyka zakażeń dróg oddechowych; 4) szpitalne zapalenia płuc; 5) zakażenie układu oddechowego u chorych sztucznie wentylowanych; 6) profilaktyka zakażeń układu oddechowego; 7) monitorowanie zakażeń układu oddechowego. <p>4. Zakażenia związane z kaniulacją naczyń obwodowych oraz terapią dożylną: (3 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) czynniki ryzyka zakażeń związanych z kaniulacją; 2) etiologia zakażeń związanych z kaniulacją; 3) źródła i miejsca kolonizacji kaniuli naczyniowej; 4) postępowanie w przypadku podejrzenia lub rozpoznaniu zakażenia; 5) profilaktyka zakażeń związanych z obecnością kaniul naczyniowych; 6) zakażenie związane z podawaniem płynów infuzyjnych. <p>5. Zakażenia układu pokarmowego: (3 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) etiologia zakażeń: <ul style="list-style-type: none"> a) bakteryjne – salmonellozy, Clostridium difficile, b) wirusowe – rotawirusy i adenowirusy, c) grzybicze; 2) źródła, rezerwuary i drogi szerzenia się zakażeń układu pokarmowego; 3) metody postępowania – zastosowanie izolacji; 4) opieka nad pacjentem z biegunką; 5) profilaktyka zakażeń.
--	--

	<p>6. Zakażenia miejsca operowanego: (3 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none">1) czynniki etiologiczne;2) czynniki ryzyka;3) zmiana opatrunku;4) pobieranie materiału z rany do badania mikrobiologicznego. <p>7. Ograniczanie ryzyka występowania zakażeń w leczeniu szpitalnym: (24 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none">1) czynniki ryzyka występowania zakażeń w:<ol style="list-style-type: none">a) oddziałach zachowawczych,b) oddziałach zabiegowych,c) oddziale intensywnej terapii,d) stacji dializ,e) bloku operacyjnym;2) profilaktyka zakażeń w wybranych jednostkach szpitala;3) monitorowanie zakażeń;4) profesjonalna higiena rąk (mycie, dezynfekcja, pielęgnacja, stan skóry i paznokci);5) dezynfekcja skóry pacjenta;6) czynniki wpływające na ograniczanie ryzyka występowania zakażeń:<ol style="list-style-type: none">a) dezynfekcja sprzętu, narzędzi, powierzchni,b) utrzymanie higieny – sprzątanie, postępowanie z odpadami;7) izolacja pacjentów:<ol style="list-style-type: none">a) standardowa,b) ochronna,c) w zależności od dróg przenoszenia,d) opracowywanie i wdrażanie standardów, procedur, zasad postępowania,e) szkolenia personelu każdego szczebla. <p>8. Ograniczanie ryzyka występowania zakażeń w leczeniu ambulatoryjnym: (6 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none">1) poradnia – gabinet zabiegowy, punkt szczepień:<ol style="list-style-type: none">a) higiena rąk,b) czynniki wpływające na ograniczanie ryzyka występowania zakażeń:
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - dezynfekcja sprzętu, narzędzi, powierzchni, - utrzymanie higieny – sprzątanie, postępowanie z odpadami, <ul style="list-style-type: none"> c) dezynfekcja skóry pacjenta, d) szkolenia personelu; <p>2) środowisko domowe pacjenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wyposażenie torby pielęgniarskiej, b) dobór środków dezynfekcyjnych, c) postępowanie z odpadami – zużyty sprzęt do iniekcji, opatrunki, d) postępowanie z krwią pobraną w domu pacjenta – zasady bezpieczeństwa, e) postępowanie z torbą po zakończonych wizytach, f) edukacja pacjenta i jego rodziny. <p>9. Dokumentowanie wykonanych działań: (2 godz.)</p>
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Denys A. (red.): <i>Zakażenia szpitalne, Wybrane zagadnienia</i>. Wolters Kluwer Business, Warszawa 2012 2. Dyk D.: <i>Badania fizykalne w pielęgniarstwie. Podręcznik dla studiów medycznych</i>. PZWL, Warszawa 2013 3. Dzierżanowska D.: <i>Ciężkie zakażenia szpitalne. Problem interdyscyplinarny</i>. Evereth, Warszawa 2013 4. Dzierżanowska D.: <i>Postacie kliniczne zakażeń szpitalnych</i>. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2007 5. Dzierżanowska D.: <i>Patogeny zakażeń szpitalnych</i>. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2008 6. Dzierżanowska D. (red.): <i>Zakażenia szpitalne</i>. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2008 7. Fleischer M., Bober-Gheek B.: <i>Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego</i>. Urban & Partner, Warszawa 2006 8. Heczko P. (red.): <i>Mikrobiologia. Podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych</i>. PZWL, Warszawa 2006 9. Heczko P., Wójkowska-Mach J. (red.): <i>Zakażenia szpitalne. Podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń</i>. PZWL, Warszawa 2009 10. Narodowy Program Ochrony Antybiotyków na lata 2013–2015 i strategię w jego ramach <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ball S.: <i>SARS i inne nowe epidemie</i>. Medyk, Warszawa 2003 2. Cianciara J., Juszczyk J. (red.): <i>Choroby zakaźne i pasożytnicze</i>. Wyd. Czelej, Lublin 2007 3. Ciuruś M. J.: <i>Pielęgniarstwo operacyjne</i>. Makmed, Lublin 2007

	<p>4. Walewska E.: <i>Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego</i>. PZWL, Warszawa 2010</p> <p>5. Strony internetowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – www.pzh.gov.pl (bieżące i roczne meldunki epidemiologiczne, aktualne druki statystyczne, aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych, informacje dla laboratoriów) – www.gis.gov.pl (informacje dla podróżujących, informacje o chorobach zakaźnych, informacje dla podmiotów leczniczych, szczepienia ochronne) – www.pspe.pl (Zeszyty, aktualne informacje dla środowiska) – www.ptzs.org.pl (aktualne informacje Polskiego Towarzystwa Zakażeń Szpitalnych) – www.isap.sejm.gov.pl (bezpłatny dostęp do aktualnej i archiwalnej bazy polskich aktów prawnych) – www.ecdc.europa.eu (bieżące, bezpłatne aktualności w dziedzinie chorób zakaźnych i zakażeń w tym zakażeń szpitalnych). – www.who.int/en/ (bieżące, bezpłatne aktualności w dziedzinie chorób zakaźnych i zakażeń) – www.antybiotyki.edu.pl (Narodowy Program Ochrony Antybiotyków, rekomendacje i dokumenty w zakresie polityki antybiotykowej) <p>Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r., poz. 947, z późn. zm.) 2. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS (Dz. U. Nr 44, poz. 227) 3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 696) 4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716) 5. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654, z późn. zm.) 6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2011 r., poz. 739, z późn. zm.)
--	--

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPŁOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

Wymiar, zasady i forma odbywania staży w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje	Staż: 70 godz. w oddziałach: 1. Oddział anestezjologii i intensywnej terapii – 14 godz.; 2. Stacja dializ – 14 godz.; 3. Oddział wieloprofilowy zachowawczy – 14 godz.; 4. Oddział wieloprofilowy zabiegowy – 14 godz.; 5. Blok operacyjny – 14 godz.
--	--

5.5. MODUŁ V

Nazwa modułu	HIGIENA SZPITALNA
Cel kształcenia	Cel kształcenia jest dostarczenie pielęgniarce, położnej aktualnej wiedzy o wymogach i zasadach utrzymania higieny w podmiotach leczniczych.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W46. omawia organizację i nadzór nad systemami utrzymania czystości w pomiotach leczniczych;</p> <p>W47. omawia procesy mycia, dezynfekcji i sterylizacji sprzętu i wyrobów medycznych;</p> <p>W48. omawia znaczenie higieny rąk w podmiotach leczniczych, wg wytycznych WHO;</p> <p>W49. omawia organizację i zasady prawidłowego funkcjonowania szpitalnego transportu wewnętrznego;</p> <p>W50. wyjaśnia znaczenie higieny w obszarze żywienia pacjentów;</p> <p>W51. charakteryzuje zasady postępowania z bielizną szpitalną, organizację pracy pralni szpitalnej i nadzór nad zewnętrznymi usługami pralniczymi;</p> <p>W52. omawia znaczenie dezynsekcji i deratyzacji w podmiocie leczniczym;</p> <p>W53. wymienia strefy sanitarne w szpitalu oraz zasady ich dekontaminacji;</p> <p>W54. wymienia zasady dekontaminacji w przypadku izolacji chorych oraz w przypadku wystąpienia ogniska epidemicznego;</p> <p>W55. wyjaśnia rolę higieny pacjentów w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym;</p> <p>W56. omawia narażenie zawodowe personelu w obszarze prac związanych z higieną szpitalną;</p> <p>W57. przedstawia zasady bezpiecznego postępowania personelu z odpadami medycznymi.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U37. przeanalizować cele i znaczenie utrzymania higieny w podmiotach leczniczych;</p> <p>U38. opisać sposoby organizacji i nadzoru nad systemami utrzymania higieny szpitalnej;</p> <p>U39. zdefiniować procesy mycia, dezynfekcji i sterylizacji;</p> <p>U40. zaprezentować zasady higieny rąk według wytycznych WHO;</p> <p>U41. prowadzić kontrole transportu wewnętrznego;</p> <p>U42. wdrażać zasady zespołu kontroli zakażeń szpitalnych w profilaktyce zakażeń i zatruc pokarmowych;</p> <p>U43. formułować zasady postępowania z bielizną szpitalną;</p>

	<p>U44. proponować badania mikrobiologiczne do oceny czystości mikrobiologicznej środowiska opieki;</p> <p>U45. opracować procesy i zasady dekontaminacji oraz wskazać preparaty do poszczególnych stref czystości;</p> <p>U46. dobrać i uzasadnić metody izolacji i postępowania w przypadku wystąpienia ognisk epidemicznych;</p> <p>U47. wdrażać zasady aseptyki i antyseptyki oraz środki antyseptyczne do dekontaminacji skóry i błon śluzowych pacjenta;</p> <p>U48. edukować personel o roli i znaczeniu higieny szpitalnej w prewencji zakażeń szpitalnych;</p> <p>U49. propagować metody pracy zgodne z przepisami bezpieczeństwa i higieny podczas prac z zakresu higieny szpitalnej;</p> <p>U50. oszacować ryzyko narażenia personelu na zakażenia szpitalne w obszarze prac związanych z higieną szpitalną;</p> <p>U51. zaprezentować zasady segregacji, gromadzenia i unieszkodliwiania odpadów medycznych;</p> <p>U52. znaleźć rozwiązania w organizacji nadzoru nad przestrzeganiem przez personel prawidłowych zasad postępowania z odpadami medycznymi;</p> <p>U53. korzystać z przepisów prawa w obszarze higieny szpitalnej i wdrażania nowych rozwiązań w utrzymaniu higieny.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K2. systematycznie aktualizuje i wzbogaca wiedzę zawodową i umiejętności;</p> <p>K7. ponosi odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji zawodowych, a szczególnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – współpracuje z zespołem terapeutyczno-leczniczym, – współpracuje z organizacjami i jednostkami nadzoru epidemiologicznego w zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń, – jest świadomy zagrożeń wynikających ze zmieniających się warunków epidemiologicznych, – rozpoznaje i ocenia ważne kwestie epidemiologiczne; <p>K8. ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i osób znajdujących się pod opieką;</p> <p>K9. jest świadomy konieczności systematycznego uaktualniania wiedzy w tym, w zakresie prewencji zakażeń i zapewnienie bezpieczeństwa epidemiologicznego pacjentom;</p> <p>K10. dba o wizerunek własnego zawodu.</p>
--	--

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

<p>Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie</p>	<p>Wykładowcą może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w zespole kontroli zakażeń szpitalnych, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <p>1. <u>pielęgniarka, położna:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii, 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii.
<p>Wymagania wstępne</p>	<p>Zaliczenie poprzednich modułów</p>
<p>Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia</p>	<p>Wykłady – 10 godz. Ćwiczenia – 5 godz.</p>
<p>Nakład pracy uczestnika kursu</p>	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 15 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykłady – 10 godz.; • ćwiczenia – 5 godz. <p>Praca własna uczestnika kursu: 27godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do ćwiczeń – 3 godz.; • przygotowanie pracy pisemnej – 3 godz.; • przygotowanie prezentacji multimedialnej – 3 godz.; • przygotowanie studium przypadku – 3 godz.; • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 15 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 42 godz.</p>
<p>Stosowane metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład, wykład z dyskusją, ćwiczenia.</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

<p>Stosowane środki dydaktyczne</p>	<p>Rzutnik. Komputer. Plansze, instrukcje. Dokumenty źródłowe. Film. Materiały demonstracyjne – środki higieny, środki dezynfekcyjne i wyroby medyczne, środki ochrony indywidualnej.</p>
<p>Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu</p>	<p>W zakresie wiedzy: Test jednokrotnego wyboru, odpowiedź ustna lub praca pisemna. W zakresie umiejętności: Studium przypadku, pokaz czynności, kontrola dokumentacji szpitala, interpretacja sytuacji klinicznej, prezentacja multimedialna. W zakresie kompetencji społecznych: Samoocena uczestnika szkolenia, obserwacja przez wykładowcę.</p>
<p>Warunki zaliczenia modułu</p>	<p>Obecność na wykładach. Obecność na ćwiczeniach. Uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu wiedzy lub pozytywnej oceny odpowiedzi ustnej, lub pracy pisemnej. Przygotowanie prezentacji multimedialnej. Uzyskanie pozytywnej oceny z wykonania zadania polegającego na analizie studium przypadku lub analizie wybranego fragmentu dokumentacji szpitala. Aktywność na ćwiczeniach.</p>
<p>Treści modułu kształcenia</p>	<p>1. Rola i znaczenie higieny placówek ochrony zdrowia: (1 godz.) 1) bezpieczeństwo epidemiologiczne placówki; 2) zapobieganie zakażeniom szpitalnym w aspekcie jakości.</p> <p>2. Organizacja systemu utrzymania higieny szpitalnej: (3 godz.) 1) zasady utrzymania higieny; 2) strefy sanitarno-higieniczne szpitala; 3) nadzór epidemiologiczny w zakresie dezynsekcji i deratyzacji; 4) organizacja i zasady prawidłowego funkcjonowania szpitalnego transportu wewnętrznego; 5) badania mikrobiologiczne środowiska szpitalnego.</p> <p>3. Dekontaminacja środowiska szpitalnego: (4 godz.) 1) charakterystyka preparatów dezynfekcyjnych;</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 2) sprzęt, metody i techniki dekontaminacji; 3) procedury utrzymania higieny w poszczególnych jednostkach szpitala; 4) dekontaminacja izolatek; 5) postępowanie z odpadami medycznymi. <p>4. Zasady postępowania z bielizną szpitalną; (2 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wymagania fachowe i sanitarne dla pralni; 2) postępowanie z bielizną szpitalną; 3) usługi pralnicze typu outsourcing. <p>5. Higiena żywienia pacjentów: (2 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wymagania fachowe i sanitarne dla kuchni szpitalnej i kuchni oddziałowych; 2) zasady dekontaminacji kuchni i powierzchni kontaktujących się z żywnością; 3) higiena pracy personelu kontaktującego się żywnością; 4) usługi żywienia pacjentów typu outsourcing; 5) bezpieczeństwo żywienia i żywności (HACCP). <p>6. Higiena rąk personelu: (2 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wytyczne WHO; 2) wdrażanie i monitorowanie procedur higieny rąk; 3) wdrażanie i monitorowanie zużycia środków do higieny rąk; 4) edukacja personelu. <p>7. Współpraca z Państwową Inspekcją sanitarną: (1 godz.)</p>
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fleischer M., Bober-Gheek B.: <i>Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego</i>. Urban & Partner, Warszawa 2006 2. Grzesiowski P. (red.), Kowalski M., Lejbrandt E., Malara M., Pawletko R., Sobania M.: <i>Zasady utrzymania czystości w zakładach opieki zdrowotnej</i>, część I. PSPE, Warszawa 2008 3. Pawińska A. (red.): <i>Profilaktyka zakażeń szpitalnych – bezpieczeństwo środowiska szpitalnego</i>. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2011 4. Zeszyty edukacyjne PSPE <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Heczko P., Wójkowska-Mach J. (red.): <i>Zakażenia szpitalne. Podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń</i>. PZWL,

	<p>Warszawa 2009</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Dzierżanowska D. (red.): <i>Zakażenia szpitalne</i>. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2008 3. Staszkiwicz W., Hryniewicz W., Grzesiowski P., Ozorowski T.: <i>Praktyczne zasady kontroli zakażeń szpitalnych</i>. GIS, Warszawa 2000 4. Strony internetowe: <ul style="list-style-type: none"> – www.pspe.pl – www.who.int/en/ – www.ecdc.eu – www.gis.gov.pl <p>Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r., poz. 947, z późn. zm.) 2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie sposobu dokumentowania realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz warunków i okresu przechowywania tej dokumentacji (Dz. U. Nr 100, poz. 645) 3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. Nr 100, poz. 646) 4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (Dz. U. Nr 294, poz. 1741) 5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716) 6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 696) 7. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21, z późn. zm.) 8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).
--	---

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>9. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. Nr 139, poz. 940)</p> <p>10. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie dopuszczalnych sposobów i warunków unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych (Dz. U. z 2013 r. Nr 8; poz. 104)</p> <p>11. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 września 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych sposobów i warunków unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych (Dz. U. Nr 200, poz. 2061)</p>
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Nie dotyczy.</p>

5.6. MODUŁ VI

Nazwa modułu	ORGANIZACJA PRACY PIEŁĘGNIARKI, POŁOŻNEJ SPECJALISTY DS. EPIDEMIOLOGII
Cel kształcenia	Celem kształcenia jest przygotowanie pielęgniarki, położnej do realizacji zadań z zakresu zapobiegania zakażeniom szpitalnym.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W58. przedstawia źródła aktów normatywnych dotyczących zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym u ludzi;</p> <p>W59. charakteryzuje system nadzoru epidemiologicznego w szpitalu, uwzględniając wszystkie istniejące bazy informacji, mające wpływ na skuteczność i wiarygodność nadzoru epidemiologicznego;</p> <p>W60. omawia zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na stanowisku pielęgniarki, położnej realizującej zadania z zakresu zapobiegania zakażeniom, uwzględniając specyfikę udzielanych świadczeń;</p> <p>W61. charakteryzuje potencjalne rezerwuary i drogi przenoszenia zakażeń w szpitalu, uwzględniając specyfikę udzielanych świadczeń;</p> <p>W62. przedstawia zakres zadań w obszarze zapobiegania zakażeniom szpitalnym realizowanych przez pielęgniarkę/położną pracującą w oddziale łóżkowym, z uwzględnieniem jednostek chorobowych i udzielanych świadczeń zdrowotnych;</p> <p>W63. przedstawia podstawowe narzędzia pracy wykorzystywane na stanowisku pielęgniarki, położnej realizującej zadania w zakresie zapobiegania zakażeniom szpitalnym;</p> <p>W64. omawia metody edukacji pacjenta i osób bliskich uczestniczących w opiece;</p> <p>W65. omawia podstawy komunikacji interpersonalnej.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U54. prowadzić wewnętrzną dokumentację niezbędną do realizacji zadań wynikających z nadzoru epidemiologicznego;</p> <p>U55. analizować wskaźniki pomiaru jakości w obszarze nadzoru epidemiologicznego;</p> <p>U56. korzystać z oprogramowania edytor tekstu (np. Word) do tworzenia wymaganej dokumentacji w kontroli zakażeń;</p> <p>U57. korzystać z oprogramowania arkusz kalkulacyjny (np. Excel) do realizacji zadań analitycznych w nadzorze epidemiologicznym;</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>U58. korzystać z oprogramowania do tworzenia prezentacji multimedialnych (np. Power Point) wykorzystywanych podczas szkoleń personelu z zakresu zapobiegania zakażeniom.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K4. przestrzega tajemnicy zawodowej;</p> <p>K11. stosuje komunikację interpersonalną.</p>
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	<p>Wykładowcą może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowym zakresie, będąca członkiem zespołu kontroli zakażeń szpitalnych, mająca doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <p>1. <u>pielęgniarka, położna:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii, 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii.
Wymagania wstępne	Zaliczenie poprzednich modułów.
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>Wykład problemowy i ćwiczenia – 30 godz.</p> <p>Analiza aktów prawnych – 10 godzin.</p> <p>Dyskusja dydaktyczna – 5 godz.</p> <p>Staż – 14 godz.</p>
Nakład pracy uczestnika kursu	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 59 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykłady i ćwiczenia – 30 godz.; • analiza aktów prawnych – 10 godz.; • dyskusja dydaktyczna – 5 godz.; • staż – 14 godz. <p>Praca własna uczestnika kursu: 30 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do zajęć – 5 godz.; • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 25 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 89 godz.</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Stosowane metody dydaktyczne	Wykład problemowy, ćwiczenia, pokaz filmu, analiza aktów prawnych, dyskusja dydaktyczna, staż.
Stosowane środki dydaktyczne	Rzutnik multimedialny. Komputer. Dokumenty źródłowe. Film. Procedury i standardy. Materiały prasowe
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu	W zakresie wiedzy: Test jednokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna. W zakresie umiejętności: Studium przypadku, analiza danych. W zakresie kompetencji społecznych: Obserwacja 360 stopni.
Warunki zaliczenia modułu	Obecność na wykładach. Obecność na ćwiczeniach. Obecność na stażu. Aktywność na ćwiczeniach. Uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu lub uzyskanie pozytywnej oceny odpowiedzi ustnej. Wykonanie zadania polegającego na dokonaniu analizy studium przypadku lub analizie wybranych danych. Uzyskanie pozytywnej oceny opiekuna stażu (warunki określono w wymogach stażowych).
Treści modułu kształcenia	1. Organizowanie, planowanie i doskonalenie metod pracy własnej w zakresie profilaktyki i kontroli zakażeń szpitalnych: (10 godz.) 1) organizowanie własnego stanowiska pracy zgodnie z zasadami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy; 2) realizowanie zadań na podstawie zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności; 3) stosowanie przepisów prawa pracy; 4) korzystanie ze źródeł wiedzy niezbędnej do wykorzystania w pracy własnej w szpitalu: a) zakład/pracownia mikrobiologii, b) apteka szpitalna, c) dział informatyki,

	<p>d) dział zarządzania systemami jakości, e) dział dokumentacji medycznej; 5) prowadzenie samooceny wykonywanych działań; 6) doskonalenie metod pracy własnej.</p> <p>2. Wykorzystywanie komunikacji w pracy własnej: (5 godz.) 1) poznanie i stosowanie metod komunikacji podczas realizacji zadań w obszarze zapobiegania zakażeniom; 2) kształtowanie mechanizmów poczucia bezpieczeństwa; 3) dokonywanie oceny i weryfikacji metod komunikacji.</p> <p>3. Prowadzenie szkoleń w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń szpitalnych: (10 godz.) 1) poznanie kultury organizacji (procedury np. dotyczące szkoleń); 2) rozpoznawanie potrzeb edukacyjnych personelu; 3) wykorzystywanie do edukacji uzyskanych informacji zwrotnych, np. od zespołu kontroli zakażeń szpitalnych; 4) dokonywania oceny skuteczności prowadzonej edukacji; 5) opracowania i przekazywania informacji zwrotnej dotyczącej edukacji.</p> <p>4. Współdziałanie w obszarze profilaktyki i zwalczania zakażeń szpitalnych: (2 godz.) 1) proponowanie działań w zakresie profilaktyki zakażeń szpitalnych.</p> <p>5. Współpraca w realizacji programu zapobiegania i kontroli zakażeń szpitalnych: (5 godz.) 1) inicjowanie zmian organizacyjnych w realizacji programu zapobiegania i kontroli zakażeń szpitalnych; 2) inicjowanie działań w sytuacji zagrożenia epidemicznego; 3) prowadzenie stałej obserwacji epidemiologicznej w obszarach szczególnego ryzyka.</p> <p>6. Realizowanie zadań w ramach współpracy z komitetem i zespołem kontroli zakażeń szpitalnych: (3 godz.) 1) realizowanie zadań zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności.</p> <p>7. Współpraca z komórkami organizacyjnymi w placówce ochrony zdrowia w zakresie zapobiegania zakażeniom: (2 godz.) 1) z zespołem kontroli zakażeń szpitalnych.</p> <p>8. Zapewnienie jakości opieki nad pacjentem w zakresie profilaktyki zakażeń szpitalnych: (2 godz.) 1) wspieranie wszelkich działań w szpitalu na rzecz poprawy jakości w obszarze monitorowania zakażeń.</p> <p>9. Nadzorowanie zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności funkcjonowania</p>
--	---

	<p>wytycznych z zakresu profilaktyki zakażeń szpitalnych: (4 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wspieranie personelu medycznego w realizacji zadań zapobiegających zakażeniom szpitalnym; 2) monitorowanie stosowania przez personel procedur zapobiegania zakażeniom szpitalnym; 3) dokumentowanie wszelkich działań. <p>10. Dokumentowanie prowadzonych działań w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń szpitalnych: (2 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w zakresie działań indywidualnych prowadzenie rejestru przeprowadzonych szkoleń; 2) w zakresie działań interdyscyplinarnych korzysta z opracowań raportu Zespołu kontroli zakażeń szpitalnych.
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ciuruś M.: <i>Procedury higieniczne w placówkach ochrony zdrowia</i>. Borgis, Warszawa 2009 2. Denys A. (red.): <i>Zakażenia szpitalne</i>. Wolters Kluwer Business, Kraków 2012 3. Dulny G., Lejbrandt E. (red.): <i>Higiena w placówkach opieki medycznej</i>. Verlag Dashöfer, Warszawa 2014 4. Kozyra B.: <i>Komunikacja bez barier</i>. MT Biznes, Warszawa 2008 6. Rybacki M., Piekarska A.: <i>Zapobieganie zakażeniom krwiopochodnym u personelu medycznego</i>. Oficyna Wydawnicza Instytutu Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera, Łódź 2013 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Norma ISO 9001 2. Standardy Akredytacyjne Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia 3. Forysth P.: <i>Efektywne zarządzanie czasem</i>. Onepress, seria Quick, Gliwice 2004 4. Opolski K., Dykowska G., Możdżonek M.: <i>Zarządzanie przez jakość w usługach zdrowotnych, teoria i praktyka</i>. Cedetu, Warszawa 2003 <p>Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r., poz. 947, z późn. zm.) 2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie sposobu dokumentowania realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz warunków i okresu przechowywania tej dokumentacji (Dz. U. Nr 100, poz. 645) 3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. Nr 100, poz. 646)

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (Dz. U. Nr 294, poz. 1741) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie zgłoszeń podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 848) 5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 maja 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru zakażeń i zachorowań na chorobę zakaźną oraz zgonów spowodowanych zakażeniem lub chorobą zakaźną, ich podejrzeń, przypadków stwierdzenia dodatniego wyniku badania laboratoryjnego oraz wzorów i terminów przekazywania raportów zawierających te informacje (Dz. U. Nr 94, poz. 610) 6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 696) 7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012 r., poz. 739) 8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania kontroli podmiotów leczniczych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1509)
Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje	Staż: 14 godz. w Zespole kontroli zakażeń szpitalnych.

5.7. MODUŁ VII

Nazwa modułu	EPIDEMIOLOGIA – WYBRANE ZAGADNIENIA
Cel kształcenia	Celem kształcenia jest przygotowanie pielęgniarki, położnej do współpracy w zakresie prowadzonych badań epidemiologicznych oraz nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W66. wyjaśnia podstawowe pojęcia epidemiologiczne mające zastosowanie w opisie stanu zdrowia populacji;</p> <p>W67. wyjaśnia ogólne i szczegółowe zastosowanie epidemiologii;</p> <p>W68. wymienia rodzaje badań epidemiologicznych;</p> <p>W69. wyjaśnia celowość i zasady wczesnego wykrywania poszczególnych stadiów choroby w populacji;</p> <p>W70. wskazuje choroby zakwalifikowane do masowych badań przesiewowych;</p> <p>W71. wyjaśnia znaczenie badań przesiewowych w profilaktyce i zwalczaniu zakażeń szpitalnych;</p> <p>W72. wyjaśnia znaczenie epidemiologii w planowaniu profilaktycznych badań zdrowotnych;</p> <p>W73. wyjaśnia potrzebę gromadzenia danych epidemiologicznych;</p> <p>W74. wyjaśnia podstawowe metody analizy danych epidemiologicznych;</p> <p>W75. wyjaśnia celowość wnioskowania w badaniach epidemiologicznych;</p> <p>W76. wymienia choroby mające znaczenie społeczne;</p> <p>W77. omawia nierówności w zdrowiu.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U59. opisać cel i znaczenie badań przesiewowych w profilaktyce i zwalczaniu zakażeń szpitalnych;</p> <p>U60. przeanalizować przykładowe badania przesiewowe w profilaktyce i zwalczaniu zakażeń szpitalnych;</p> <p>U61. edukować personel i pacjentów w zakresie wczesnych i odległych korzyści zdrowotnych masowych badań przesiewowych.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K2. systematycznie aktualizuje i wzbogaca wiedzę zawodową i umiejętności;</p> <p>K4. przestrzega tajemnicy zawodowej;</p> <p>K6. współpracuje z personelem medycznym, zachowując zasady etyki zawodowej i własne kompetencje;</p> <p>K12. kieruje się rzetelnością i bezstronnością.</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	<p>Wykładowcą może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w dziedzinie odpowiadającej tematyce wykładów, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>pielęgniarka, położna:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie epidemiologii, 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie epidemiologii; 2. <u>lekarz</u> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiadający tytuł specjalisty w dziedzinie epidemiologii; 3. <u>osoba posiadająca tytuł magistra lub stopień naukowy doktora</u> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada tytuł specjalisty w dziedzinie epidemiologii.
Wymagania wstępne	–
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>Wykłady – 10 godz. Ćwiczenia – 5 godz.</p>
Nakład pracy uczestnika kursu	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 15 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykłady – 10 godz.; • ćwiczenia – 5 godz. <p>Praca własna uczestnik kursu: 20 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do ćwiczeń – 5 godz.; • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 15 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 35 godz.</p>
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład, ćwiczenia.
Stosowane środki dydaktyczne	<p>Rzutnik multimedialny. Komputery z dostępem do internetu i pakietów statystycznych. Przykładowe badania epidemiologiczne.</p>

Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu	<p>W zakresie wiedzy: Test jednokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna.</p> <p>W zakresie umiejętności: Analiza danych w programie monitorowania zakażeń szpitalnych.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych: Samoocena uczestnika szkolenia, obserwacja przez wykładowcę.</p>
Warunki zaliczenia modułu	<p>Obecność na wykładach.</p> <p>Obecność na ćwiczeniach.</p> <p>Aktywność na ćwiczeniach.</p> <p>Uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu lub pozytywnej oceny z odpowiedzi ustnej.</p> <p>Uzyskanie pozytywnej oceny z analizy danych w programie monitorowania zakażeń szpitalnych.</p>
Treści modułu kształcenia	<p>1. Podstawy epidemiologii i metody badań epidemiologicznych: (5 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) definicja i podział epidemiologii; 2) podstawowe pojęcia epidemiologiczne mające zastosowanie w opisie stanu zdrowia populacji; 3) ogólne i szczegółowe zastosowanie epidemiologii; 4) rola epidemiologii w identyfikacji przyczyn zaburzeń stanu zdrowia populacji, a także śledzeniu naturalnych historii ich przebiegu; 5) rodzaje badań epidemiologicznych, przykłady ich prawidłowego zastosowania. <p>2. Badania przesiewowe – wczesne wykrywanie chorób: (3 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wczesne wykrywanie poszczególnych stadiów choroby w populacji; 2) choroby zakwalifikowane do masowych badań przesiewowych; 3) badania przesiewowe w profilaktyce i zwalczaniu zakażeń szpitalnych. <p>3. Medycyna oparta na faktach – znaczenie interpretacji danych epidemiologicznych: (3 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) epidemiologia a medycyna kliniczna; 2) znaczenie epidemiologii w planowaniu i ewaluacji profilaktycznych programów zdrowotnych; 3) gromadzenie danych epidemiologicznych; 4) podstawowe metody analizy danych epidemiologicznych; 5) znaczenie wnioskowania w epidemiologii. <p>4. Epidemiologia wybranych chorób o znaczeniu społecznym: (4 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) choroby o wysokiej umieralności; 2) choroby powodujące skutki w postaci niepełnosprawności;

	<ul style="list-style-type: none"> 3) choroby osób w podeszłym wieku; 4) choroby stygmatyzujące; 5) przyczyny występowania chorób i istotne czynniki ryzyka ich powstania; 6) nierówności w zdrowiu; 7) wybrane programy profilaktyczne chorób o znaczeniu społecznym: <ul style="list-style-type: none"> a) źródła danych o programach, b) podstawowe elementy programów profilaktycznych, c) podstawowe zasady opracowywania programów.
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jędrychowski W.: <i>Epidemiologia w medycynie klinicznej i zdrowiu publicznym</i>. Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2010 2. Bzdęga J., Gębska-Kuczerowska A. (red.): <i>Epidemiologia w zdrowiu publicznym</i>. PZWL, Warszawa 2010 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Przegląd Epidemiologiczny”, Kwartalnik NIZP-PZH 2. Narodowy Program Zdrowia (dostępny na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia) 3. Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 591, z późn. zm.) i akty wykonawcze do ww. ustawy w sprawie programów badań statystycznych statystyki publicznej na dany rok, a także w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na dany rok
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Nie dotyczy.</p>

6. PROGRAM ZAJĘĆ PRAKTYCZNYCH

6.1. STAŻ: Pracownia mikrobiologii

Cel stażu: Zapoznanie pielęgniarki, położnej ze sposobem organizacji pracy pracowni mikrobiologii i zasadami współpracy diagnosty-mikrobiologa z zespołem kontroli zakażeń szpitalnych oraz przygotowanie jej w zakresie podstaw wiedzy w obszarze mikrobiologii do wypełniania zadań w systemie kontroli zakażeń szpitalnych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

- Liczba godzin: 14 godz.
Liczebność grupy: 4–6 osób
Opiekun stażu: opiekunem stażu może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż w zawodzie diagnosty laboratoryjnego w szpitalnym laboratorium mikrobiologicznym albo innym laboratorium mikrobiologicznym wykonującym badania na rzecz szpitali, będąca członkiem zespołu kontroli zakażeń szpitalnych, mająca doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:
1. lekarz:
 - 1) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie mikrobiologii;
 2. magister biologii:
 - 1) posiada specjalizację z mikrobiologii,
 - 2) posiada specjalizację z mikrobiologii medycznej.

Wykaz zadań/procedur do zaliczenia stażu:

1. Organizacja pracy i podstawowe zadania Pracowni mikrobiologicznej.
2. Diagnostyka mikrobiologiczna: badania mikroskopowe, hodowle drobnoustrojów, wykrywanie antygenów bakteryjnych, grzybiczych, wirusowych.
3. Podstawowe metody określania lekowrażliwości drobnoustrojów.
4. Mikrobiologiczna kontrola środowiska czystości: powietrza, powierzchni, rąk personelu.
5. Pobieranie i transportowanie materiału do badań mikrobiologicznych, edukacja personelu.
6. Współpraca z zespołem kontroli zakażeń szpitalnych oraz innymi jednostkami i zespołami.
7. Monitoring zakażenia szpitalne wg obowiązujących w szpitalu procedur oraz przepisów prawa.
8. Współpraca z Pracownią mikrobiologii w prowadzeniu kontroli utrzymania czystości z dezynfekcją w jednostkach udzielających świadczeń zdrowotnych i jej dokumentowanie.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Wykonanie wspólnie z opiekunem stażu poboru wymazu środowiskowego.

6.2. STAŻ: Oddział chorób zakaźnych

Cel stażu: Przygotowanie pielęgniarki, położnej do udziału w prowadzeniu nadzoru epidemiologicznego w oddziale chorób zakaźnych.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

- Liczba godzin: 14 godz.
Liczebność grupy: 5–6 osób
Opiekun stażu: opiekunem stażu może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowym zakresie aktualnie realizująca zadania/procedury będące przedmiotem kształcenia, mająca doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:
1. pielęgniarka, położna:
 - 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii,
 - 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii.

Wykaz zadań/procedur do zaliczenia stażu

1. Procedury zapobiegania rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych obowiązujące w oddziale.
2. Zasady bezpiecznej pracy personelu medycznego i pomocniczego w oddziale chorób zakaźnych.
3. Edukacja pacjentów i ich rodzin.
4. Rola i zadania specjalisty ds. epidemiologii w oddziale chorób zakaźnych.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Opisać zasady postępowania w przypadku hospitalizowanego pacjenta z wybraną chorobą zakaźną.

6.3. STAŻ: Oddział anestezjologii i intensywnej terapii

Cel stażu: Przygotowanie pielęgniarki, położnej do rozpoznawania zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń w oddziale intensywnej terapii oraz postępowanie w przypadku ich wystąpienia.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

- Liczba godzin: 14 godz.
Liczebność grupy: 5–6 osób
Opiekun stażu: opiekunem stażu może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowym zakresie, aktualnie realizująca zadania/procedury będące przedmiotem kształcenia, mająca doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:
1. pielęgniarka, położna:
 - 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii,
 - 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii.

Wykaz zadań/procedur do zaliczenia stażu:

1. Specyfika oddziału intensywnej terapii.
2. Wyposażenie oddziału intensywnej terapii w urządzenia i sprzęt oraz sposoby jego dekontaminacji.
3. Organizacja pracy w oddziale intensywnej terapii.
4. Czynniki ryzyka występujące w oddziale intensywnej terapii.
5. Źródła zakażeń w oddziale intensywnej terapii.
6. Mikroflora oddziału intensywnej terapii.
7. Procedury ograniczające występowanie zakażeń w oddziale intensywnej terapii.
8. Monitorowanie zakażeń występujących w oddziale intensywnej terapii.
9. Edukacja personelu medycznego oraz rodzin pacjentów.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Zaplanować szkolenie dla personelu medycznego w zakresie profilaktyki zakażeń szpitalnych.

6.4. STAŻ: Stacja dializ

Cel stażu: Przygotowanie pielęgniarki, położnej do rozpoznawania zakażeń związanych z udzielaniem specyficznych świadczeń w oddziale dializ oraz wdrażanie działań zapobiegających.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 14 godz.

Liczebność grupy: 5–6 osób

Opiekun stażu: opiekunem stażu może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowym zakresie, aktualnie realizująca zadania/procedury będące przedmiotem kształcenia, mająca doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:

1. pielęgniarka, położna:
 - 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii,
 - 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii.

Wykaz zadań/procedur do zaliczenia stażu:

1. Specyfika oddziału dializ.
2. Wyposażenie oddziału dializ urządzenia i sprzęt oraz sposoby jego dekontaminacji.
3. Organizacja pracy w oddziale dializ.
4. Czynniki ryzyka zakażenia występujące w oddziale dializ.
5. Źródła zakażeń w oddziale dializ.
6. Procedury ograniczające występowanie zakażeń w oddziale dializ.
7. Monitorowanie zakażeń występujących u pacjentów dializowanych.
8. Edukacja personelu medycznego i pacjentów.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Przeprowadzić monitoring procedury higieny rąk i sformułować wnioski.

6.5. STAŻ: Oddział wieloprofilowy zachowawczy – oddział chorób wewnętrznych albo oddział neurologii, albo oddział pulmonologii, albo oddział geriatricznej, albo oddział nefrologii, albo oddział diabetologii, albo oddział urologii

Cel stażu: Przygotowanie pielęgniarki, położnej do oceny ryzyka wystąpienia i rozpoznawania zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń w oddziale zachowawczym oraz postępowanie w przypadku ich wystąpienia.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 14 godz.

Liczebność grupy: 5–6 osób

Opiekun stażu: opiekunem stażu może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowym zakresie, aktualnie realizująca zadania/procedury będące przedmiotem kształcenia, mająca doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:

1. pielęgniarka, położna:

- 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii,
- 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii.

Wykaz zadań/procedur do zaliczenia stażu:

1. Specyfika oddziału zachowawczego.
2. Czynniki sprzyjające szerzeniu się zakażeń w oddziale zachowawczym.
3. Źródła zakażeń w oddziale zachowawczym.
4. Zapobieganie zakażeniom w oddziale zachowawczym.
5. Edukacja personelu medycznego, pacjentów i ich rodzin.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Ocena ryzyka wystąpienia zakażenia u co najmniej dwóch pacjentów.

6.6. STAŻ: Oddział wieloprofilowy zabiegowy – oddział chirurgii albo oddział neurochirurgii, albo oddział ortopedii, albo oddział laryngologii

Cel stażu: Przygotowanie pielęgniarki, położnej do rozpoznawania zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń w oddziale zabiegowym oraz postępowanie w przypadku ich wystąpienia.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

- Liczba godzin: 14 godz.
Liczebność grupy: 5–6 osób
Opiekun stażu: opiekunem stażu może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowym zakresie, aktualnie realizująca zadania/procedury będące przedmiotem kształcenia, mająca doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:
1. pielęgniarka, położna:
 - 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii,
 - 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii.

Wykaz zadań/procedur do zaliczenia stażu:

1. Specyfika oddziału zabiegowego.
2. Czynniki sprzyjające szerzeniu się zakażeń w oddziale zabiegowym.
3. Źródła zakażeń w oddziale zabiegowym.
4. Procedury ograniczające występowanie zakażeń w oddziale zabiegowym.
5. Monitorowanie zakażeń występujących w oddziale zabiegowym.
6. Edukacja personelu medycznego, pacjentów i ich rodzin w zakresie prewencji zakażeń.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Opracować protokół kontroli higienicznego mycia i dezynfekcji rąk.

6.7. STAŻ: Blok operacyjny

Cel stażu: Przygotowanie pielęgniarki, położnej do oceny ryzyka wystąpienia zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

- Liczba godzin: 14 godz.
Liczebność grupy: 5–6 osób
Opiekun stażu: opiekunem stażu może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowym zakresie, aktualnie realizująca zadania/procedury będące przedmiotem kształcenia, mająca doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:
1. pielęgniarka, położna:
 - 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii;
 - 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii.

Wykaz zadań/procedur do zaliczenia stażu:

1. Specyfika bloku operacyjnego.
2. Czynniki sprzyjające szerzeniu się zakażeń w bloku operacyjnym.
3. Źródła zakażeń w bloku operacyjnym.
4. Procedury ograniczające występowanie zakażeń w bloku operacyjnym.
5. Działania edukacyjne w zakresie prewencji zakażeń.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Przeprowadzenie szkolenia dla personelu medycznego w zakresie profilaktyki zakażeń szpitalnych.

6.8. STAŻ: Zespół kontroli zakażeń szpitalnych

Cel stażu: Przygotowanie pielęgniarki, położnej do wdrożenia wiedzy zdobytej w ramach zajęć teoretycznych, do działań zawodowych.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 14 godz.

Liczebność grupy: 5–6 osób

Opiekun stażu: opiekunem stażu może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowym zakresie, będąca członkiem zespołu kontroli zakażeń szpitalnych, mająca doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:

1. pielęgniarka, położna:

- 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii,
- 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii.

Wykaz zadań/procedur do zaliczenia stażu:

1. Cele, metody działania zespołu i komitetu kontroli zakażeń szpitalnych.
2. Omówienie i prowadzenie dokumentacji zespołu kontroli zakażeń szpitalnych.
3. Analiza wybranych przypadków zakażeń oraz sposób postępowania.
4. Rola i zadania pielęgniarki, położnej uczestniczącej w nadzorze epidemiologicznym:
 - opracowywanie standardów, procedur, sposobów postępowania w wybranych przypadkach związanych z higieną i epidemiologia szpitalna oraz ich monitorowanie;
 - edukacja personelu w zakresie zapobiegania zakażeniom szpitalnym.
5. Współpraca z zespołem kontroli zakażeń szpitalnych.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Zgodnie z kryteriami nadzoru epidemiologicznego opracować plan współpracy z zespołem kontroli zakażeń szpitalnych.

**7. WYKAZ ZADAŃ ZAWODOWYCH, DO KTÓRYCH JEST UPRAWNIONA
PIELEŃNIARKA, POŁOŻNA PO UKOŃCZENIU KURSU
KWALIFIKACYJNEGO W DZIEDZINIE PELEŃNIARSTWA
EPIDEMIOLOGICZNEGO**

1. Udział w rejestracji zakażeń szpitalnych wg obowiązujących w szpitalu procedur oraz przepisów prawa.
2. Udział w opracowaniu i wdrażaniu instrukcji, procedur zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych i chorób zakaźnych oraz nadzór nad ich realizacją.
3. Monitorowanie czynników ryzyka zakażeń w trakcie hospitalizacji, ich analiza, formułowanie wniosków i nadzór nad ich realizacją.
4. Monitorowanie procedur higieny rąk, formułowanie wniosków i nadzór nad ich realizacją.
5. Udział w planowaniu, organizowaniu szkoleń dla personelu medycznego i pomocniczego w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń szpitalnych oraz chorób zakaźnych.
6. Udział w opracowaniu ognisk epidemicznych i nadzorze nad realizacją działań przeciwepidemicznych.
7. Prowadzenie kontroli utrzymania czystości z dezynfekcją w jednostkach udzielających świadczeń zdrowotnych i jej dokumentowanie.
8. Dokumentowanie prowadzonego nadzoru oraz kontroli.

